

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
та національної безпеки
Кафедра міжнародних відносин

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра на тему:
**«США як найважливіший стратегічний партнер
України в умовах російсько-української повномасштабної війни»**

Виконала студентка 2 курсу, групи ММВ-21
спеціальності «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
Пастушок Карина Олександрівна

Керівник – доктор політичних наук,
професор
Сидорук Тетяна Віталіївна
Рецензент —

Робота допущена до захисту
(протокол № ____ засідання
кафедри міжнародних
відносин від ____ грудня 2024 року)
Завідувач кафедри міжнародних відносин
_____ Сидорук Тетяна Віталіївна

Острог, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ФЕНОМЕН ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США.....	8
1.1 Поняття, визначення та зміст стратегічного партнерства, правова та політична площина зобов'язань.....	8
1.2 Особлива обумовленість стратегічного партнерства в геополітичній площині проблематики.....	15
Висновки до розділу 1.....	20
РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ І США В БЕЗПЕКОВІЙ ЦАРИНІ.....	23
2.1 Роль США у наданні військової підтримки та допомоги Україні для протидії російській агресії в період російського повномасштабного вторгнення.....	23
2.2 Використання ролі та впливу США в міжнародних організаціях у просуванні українського курсу набуття членства в ЄС та НАТО.....	28
Висновки до розділу 2.....	32
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ І США В ЕКОНОМІЧНІЙ, ГУМАНІТАРНІЙ, ІНФОРМАЦІЙНІЙ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СПІВПРАЦІ.....	36
3.1 Аналіз впливу економічних угод та інвестиційних проєктів США на економіку України та розвиток її галузей.....	36
3.2 Роль США в протидії інформаційній війні та гібридній агресії Росії	

проти України.....	43
3.3 Оцінка впливу гуманітарних та освітніх обмінів між США та Україною, сприяння міжкультурному розумінню та розвиток громадянського суспільства.....	50
Висновки до розділу 3.....	54
РОЗДІЛ 4. МАЙБУТНЄ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА МІЖ США ТА УКРАЇНОЮ.....	58
4.1 Проблемна складова стратегічних відносин.....	58
4.2 Рекомендації для подальшого розвитку стратегічних відносин.....	60
Висновки до розділу 4.....	63
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми. Стратегічне партнерство слугує дефініцією для позначення рівня відносин між державами. Стратегічне партнерство між двома державами набуває певних рис переходу до бажаних взаємодій на основі певних сформованих і спільних рис взаємодії, цінностей. Стратегічні інтереси мають особливий характер взаємодії, а їх впровадження вирішально впливає на внутрішній розвиток країни, її зовнішньополітичний і воєнно-політичний курси, особливість вираження якого спостерігається під час потрясіння одного чи декількох стовпів державності.

Підтримка та допомога США є ключовим фактором для України у відстоюванні її суверенітету та територіальної цілісності у російсько-українському збройному конфлікті. Стратегічне партнерство зі США охоплює важливі аспекти, такі як оборонна, економічна, гуманітарна, інформаційна, освітня та культурна співпраці. Це дозволяє Україні зміцнити свою обороноздатність та резистентність у протидії російській агресії.

Російсько-українська повномасштабна війна, яка триває, виходить далеко за межі регіонального конфлікту, ставши проблемою глобальної стабільності. У цих умовах стратегічне партнерство зі Сполученими Штатами є критично важливим для України. США, як світова супердержава, має можливість значно впливати на геополітичну ситуацію, яка склалася.

Наукова актуальність дослідження цієї теми полягає в доцільності вивчення механізмів, за допомогою яких держави з різним економічним і військовим потенціалом можуть формувати стратегічні альянси для протистояння спільним викликам. Аналіз американсько-українського

партнерства дозволяє ідентифікувати ключові аспекти ефективної взаємодії, такі як впровадження санкцій проти агресора, організація багатосторонньої підтримки та координація зусиль у міжнародних інституціях, зокрема, в ООН, НАТО та ЄС. Це дослідження також сприяє розумінню нових тенденцій у сфері безпеки, гуманітарної допомоги, інформаційної війни та економічного відновлення, які можуть бути в певних аспектах застосовані в інших регіонах світу, що стикаються з подібними військовими загрозами.

Отже, тема відображає нагійну потребу окреслення стратегічного партнерства з його притаманними особливостями та аналізу ролі і важливості стратегічного партнерства між Україною та США в умовах повномасштабної російсько-української війни з акцентом на допомозі в оборонній, економічній, гуманітарній, інформаційній, освітній та культурній співпраці. Спільні зусилля та стратегічне партнерство зі США є ключовими для забезпечення безпеки та стабільності у світі.

Мета наукової роботи – аналіз особливостей стратегічного партнерства між Україною та США як формату задля підтримки України у військовому, економічному, гуманітарному та інших аспектах в період її протистояння проти територіальної російської експансії на українських територіях з 24 лютого 2022 року.

Завдання, які ставляться перед дослідженням:

- Окреслення теоретико-методологічних засад дослідження стратегічного партнерства між Україною та США;
- Аналіз феномену стратегічного партнерства в його багатоаспектності загалом і на прикладі України та США зокрема;
- Аналіз ролі і впливу США у наданні допомоги в оборонній, економічній, гуманітарній, інформаційній, освітній та культурній

царині для протидії російській агресії в період російського повномасштабного вторгнення;

- Окреслення проблем та формулювання рекомендацій для подальшого покращення стратегічних відносин між Україною та США.

Предметом дослідження є стратегічна взаємодія між Україною та США в оборонній, економічній, гуманітарній, інформаційній, освітній сферах, її вплив на внутрішній розвиток України та регіональну стабільність. **Географічні рамки** охоплюють територію України як основного реципієнта допомоги та США як ключового донора і партнера, а також вплив цієї співпраці на систему міжнародних відносин та світового порядку. **Хронологічно** робота зосереджена на періоді після 2022 року з акцентом на подіях, пов'язаних із повномасштабним вторгненням Росії, та їх наслідками для міжнародних відносин та безпеки.

Методологічна основа дослідження поєднує міждисциплінарний підхід, документальний аналіз, порівняльний метод і кейс-стаді. Це дозволяє не лише систематизувати окремі аспекти співпраці, а й створити цілісне уявлення про її значення для України та міжнародної спільноти. Робота спрямована на визначення ефективності партнерства та формування рекомендацій щодо його подальшого розвитку.

Стан наукового вивчення проблеми. Дослідження феномену стратегічного партнерства у вітчизняній науковій думці репрезентовано зокрема працями В. Герасимчук, яка досліджувала основні моделі відносин стратегічного партнерства та розмежовувала етапи його становлення в Україні; М. Фесенко, яка представила різні погляди вчених та наукових шкіл щодо теоретико-методологічних засад стратегічного партнерства; Є. Тихомирової, яка досліджувала стратегічні комунікації як один з пріоритетів глобальної стратегії зовнішньої політики, та А. Гандзюри, яка

висвітлювала стратегічне партнерство як інструмент реалізації міжнародних двосторонніх відносин загалом і в Україні зокрема.

Своєю чергою дослідження і аналіз стратегічного партнерства між Україною та США в період повномасштабного вторгнення, яке тривало на час написання цього дослідження, у вітчизняній науковій площині практично не репрезентоване. Висвітлення проблем та перспектив стратегічного партнерства України і США у вітчизняній літературі до повномасштабного російського вторгнення з акцентуванням на основних чинниках, які впливали на становлення такого типу відносин, знаходимо в працях І. Дудко, Н. Ржевської, А. Годлюк, Н. Середюка, Л. Чекаленко, О. Знахоренка, В. Шамраєвої так і закордонних С. Вульфа, А. Свейна, М. Емерсона та ін.

Оскільки дослідження стратегічних відносин України і США відбувається в незавершеній, на час написання цього дослідження, часовій площині військового конфлікту, наразі вітчизняний науковий дискурс має місце для висвітлення аналізованих різнопланових аспектів стратегічної співпраці між Україною та США.

Для того, аби аналітично розкрити тему дослідження, є потреба використовувати різні **джерела**: Хартії Україна – США про стратегічне партнерство, стратегії, інтерв'ю, меморандуми, двосторонні домовленості, стенограми виступів, промови та доповіді істеблішменту про стратегічне партнерство між Україною та США.

Використання даних, розміщених на офіційних сайтах держав, які безпосередньо висвітлюють масив інформації в оборонній, економічній, гуманітарній, інформаційній, освітній та культурній царинах двосторонньої стратегічної взаємодії між Україною та США в умовах російсько-української повномасштабної війни.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її результати можуть бути використані для продовження курсу ефективної м'якої сили

України. Зокрема, аналіз американської підтримки дозволяє визначити оптимальні форми взаємодії з міжнародними партнерами, які можуть бути масштабовані до інших країн, або ж слугувати певним прикладом стратегічної співпраці у періоди військової агресії. Крім того, результати дослідження можуть бути корисними для вдосконалення механізмів відновлення держави після війни, що передбачає залучення міжнародних інвестицій, модернізацію інфраструктури та впровадження інноваційних підходів до управління відповідно до післявоєнної відбудови.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, 4-х розділів, поділених на підрозділи, висновків та списку використаних джерел та літератури.

РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ФЕНОМЕН ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА США

1.1 Поняття, визначення та зміст стратегічного партнерства, правова та політична площина зобов'язань

Стратегічне партнерство — це ключова форма співпраці між організаціями, державами чи іншими суб'єктами, які прагнуть досягти спільних довгострокових цілей. Цей вид партнерства характеризується високим рівнем довіри, взаємозалежності та узгодженості інтересів між сторонами, які залучені до співпраці. В умовах глобалізації та швидких змін у міжнародному середовищі, стратегічне партнерство набуло особливого значення, оскільки забезпечує можливість спільного використання ресурсів, технологій та експертних знань для досягнення конкурентних переваг. Відповідно до цього, поняття стратегічного партнерства, насамперед, активно корелюється у бізнес проблематиці.

З точки зору бізнесу, стратегічне партнерство — це спосіб об'єднання зусилля компаній, які прагнуть спільно вирішувати проблеми, освоювати нові ринки чи реалізовувати інноваційні проєкти.¹ Для держави стратегічне партнерство виступає інструментом підвищення національної безпеки, розвитку економіки і забезпечення зовнішньополітичних інтересів.

У науковій літературі поняття стратегічного партнерства визначається по-різному, залежно від контексту його використання. Одне з найбільш поширених визначень стверджує, що стратегічне партнерство -

¹ В. Тертичка. Стратегічне управління. 2017 р. Видавництво «К.І.С.» 2017. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/730632/mod_resource/content/0/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0.pdf (дата звернення: 05.01.2024)

це форма співпраці, що передбачає спільну діяльність двох або більше сторін, спрямовану на досягнення стратегічних цілей через об'єднання ресурсів, компетенцій та інноваційних можливостей.²

Для розуміння сутності стратегічного партнерства важливо враховувати, що ця форма співпраці базується не лише на комерційній вигоді, але й на взаємній підтримці у досягненні довгострокових результатів. Наприклад, країни можуть створювати стратегічні альянси з метою спільного вирішення глобальних викликів.

Стратегічне партнерство можна визначити як довготривалу співпрацю між сторонами, яка базується на узгоджені стратегічних цілей та спрямована на досягнення взаємної вигоди. Характерною особливістю стратегічного партнерства є його багатовимірність загалом, оскільки включає в себе економічний, політичний, соціальний та технологічний аспекти.

Зміст стратегічного партнерства включає декілька ключових аспектів, які відображають сутність та механізми функціонування. Насамперед, — це спільна мета, тобто учасники партнерства визначають стратегічні цілі, які вони прагнуть досягти разом. Ці цілі можуть включати: розвиток нових технологій, підвищення більш ефективної діяльності, посилення впливу на ринку чи забезпечення стабільності в регіоні тощо. Стратегічне партнерство передбачає об'єднання ресурсів, що дає змогу досягти результатів, які були б недосяжними для окремих учасників.

Стратегічне партнерство не є тимчасовим альянсом, воно спрямоване на тривалу співпрацю, що вимагає побудови довіри та системи взаємодії в подальшому між сторонами.

² А. Гандзюра. Стратегічне партнерство як інструмент реалізації міжнародних двосторонніх відносин. 2020 р. ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК, 2020. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c28a2c2e-5537-4e71-98a2-4e23ff06f432/content> (дата звернення: 05.01.2024)

У рамках стратегічного партнерства сторони стають взаємозалежними, оскільки кожен з них вносить у співпрацю важливі компоненти для досягнення спільної мети. Ефективність стратегічного партнерства залежить від здатності його учасників досягти компромісу — на перших етапах, — щодо пріоритетів ризиків та вигод, а в подальшому — бачення спільної мети і реалізації її за допомогою різних інструментів відповідно до викликів та тенденцій.

На глобальному рівні стратегічне партнерство між країнами можна побачити у відносинах між Європейським Союзом та Сполученими Штатами Америки, які співпрацюють у сфері безпеки, насамперед, в подальшому — торгівлі та майбутніх технологіях.

Стратегічне партнерство є важливим інструментом у сучасній системі міжнародних відносин, яке охоплює правову та політичну площини, забезпечуючи довготривалу співпрацю між суб'єктами, такими як держави, міжнародні організації чи інші учасники глобальних процесів.

У правовій площині стратегічне партнерство базується на міжнародно-правових нормах, які регулюють відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного права. Однією з ключових засад є принцип суверенної рівності держав, закріплений у статуті ООН, який передбачає, що всі держави мають рівні права та обов'язки незалежно від їх економічного чи військового потенціалу.³ Своєю чергою, стратегічні угоди в межах Європейського Союзу ґрунтуються на принципах дотримання прав людини, верховенства права та демократії.⁴

³ Національна академія внутрішніх справ. Мультимедійний посібник з навчальної дисципліни “Міжнародне право”. Суб'єкти міжнародного права, визнання та правонаступництво в міжнародному праві. 2016. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/mg/lectures/lecture_2.html (дата звернення: 17.02.2024)

⁴ Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу. Навчальний посібник. Львів, 2020. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3227/1/%D0%9A%D0%9A>

Правова площина стратегічного партнерства включає укладення міжнародних договорів та угод, що визначають права та обов'язки сторін, а також механізми їх реалізації. Такі угоди забезпечують прозорість і передбачуваність взаємовідносин, що є важливим елементом стабільності в міжнародній системі. Наприклад, стратегічне партнерство між країнами-членами НАТО та партнерами будується на основі Вашингтонського договору 1949 року, який встановлює зобов'язання щодо колективної безпеки.⁵ Це є прикладом того, як правові механізми забезпечують співпрацю в межах стратегічного партнерства.

У відносинах між Україною та США важливими правовими документами є Хартія про стратегічне партнерство, підписана в 2008 році, яка закріплює зобов'язання сторін у сферах демократії, економічного розвитку, безпеки та енергетичної співпраці.⁶ Ця Хартія стала основою для розробки конкретних програм і проєктів, спрямованих на підтримку української державності та забезпечення її суверенітету.

Політична площина стратегічного партнерства визначає його місце у системі міжнародних відносин і відображає узгодження інтересів сторін для досягнення спільних геополітичних цілей. Політичне значення стратегічного партнерства також проявляється в дипломатичних зусиллях щодо зміцнення міжнародної стабільності.

Дії Російської Федерації у 2014 та 2022 роках викликали певну реакцію міжнародної спільноти. Про це свідчать, зокрема, дві резолюції

[D0%92%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%92%20%D0%9C.%D0%92.---%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%8%V0...--%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B%D0%BA-.pdf](#) (дата звернення: 17.02.2024)

⁵ Білоус О., Доцяк І., Климончук В., Никируй Л. ВСЕ ПРО НАТО. Івано-Франківськ, 2007. URL: <https://nato.pu.if.ua/old/handbook-2.pdf> (дата звернення: 22.02.2024)

⁶ Офіційний сайт Верховної Ради України. Хартія Україна-США про стратегічне партнерство. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_140#Text (дата звернення: 22.02.2024)

Генасамблеї ООН «Територіальна цілісність України» від 27 березня 2014 року та «Територіальна цілісність України: захищаючи принципи Статуту ООН» від 12 жовтня 2022 року.⁷

Політична та правова площини зобов'язань між Україною та Сполученими Штатами Америки є фундаментальними компонентами стратегічного партнерства, яке має на меті сприяти розвитку стабільних, безпечних та взаємовигідних відносин. Таке партнерство закріплене у формальних документах, і через багаторічну співпрацю охоплює широке коло питань, таких як: безпека, оборона, економіка, енергетика, боротьба з корупцією та підтримка демократичних реформ. Особливого значення ці зобов'язання набули в умовах російської агресії проти України, коли Сполучені Штати стали одним із ключових партнерів, які надають підтримку на міжнародній арені та у внутрішніх реформах.

Ще одним вагомим інструментом стала угода з розширеними можливостями (Enhanced Opportunities Partner), що відкрила нові можливості для співпраці в оборонній сфері.⁸

У 2019 році Україна отримала статус партнера НАТО, а в подальшому допомогу в рамках законодавчих ініціатив, таких як закон про ленд-ліз для захисту демократії в Україні 2022 року, який дозволяє швидке постачання зброї та іншого військового обладнання.⁹ Ці угоди є не лише символом підтримки, але й реальним механізмом забезпечення безпеки України в умовах війни.

⁷ Коріновська А., Скобліков Н. Асамблея ООН офіційно засудила спробу Росія анексувати території України. 12.10.2022 р. URL: <https://suspilne.media/293856-genasamblea-oon-oficijno-zasudila-sprobu-rosii-a-neksuvati-teritorii-ukraini/> (дата звернення: 19.03.2024)

⁸ Магда Є. Статус партнера. Ukraine to NATO. URL: <https://ukrainetonato.com.ua/status-partnera/> (дата звернення: 19.03.2024)

⁹ Волошин Н. Історичний закон про ленд-ліз для України: що це нам дасть. Арміяінформ. 10.05.22 р. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/05/10/istorych-nyj-zakon-pro-lend-liz-dlya-ukrayiny-shho-cze-nam-dast/> (дата звернення: 19.03.2024)

Політична площина партнерства між Україною та США охоплює широкий спектр зобов'язань спрямованих на встановлення та зміцнення демократії, підтримку реформ і посилення ролі України на міжнародній арені. З перших днів незалежності України Сполучені Штати Америки активно підтримували демократичні перетворення в країні, надаючи технічну та фінансову допомогу.¹⁰ Важливою складовою цієї підтримки є боротьба з корупцією, яка залишається однією з головних перешкод для сталого розвитку України. Зокрема США сприяли створенню таких ключових антикорупційних інституцій як Національне антикорупційне бюро України, НАБУ та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) надаючи їм експертну та матеріальну підтримку.¹¹

Одним із яскравих прикладів політичних зобов'язань є Кримська декларація, опублікована Держдепом США 25 липня 2018 року.¹² Це офіційна заява, у якій Сполучені Штати Америки підтвердили свою непохитну позицію щодо невизнання анексії Криму Російською Федерацією. Кримська декларація стала частиною ширшої стратегії США підтримувати Україну у її прагненні відновити територіальну цілісність. В основних положеннях Кримської декларації йшлося про невизнання анексії Криму, де США офіційно заявили, що ніколи не визнають претензії Росії на суверенітет над Кримом, оскільки така позиція базується на міжнародному праві, яке забороняє анексію територій силовими методами.

¹⁰U.S. Embassy Kyiv. Чому ми все ще можемо уявити позитивне бачення майбутнього України. 11 Квітня, 2024. URL: <https://ua.usembassy.gov/uk/a-positive-vision-of-ukraines-future/> (дата звернення: 12.05.2024)

¹¹Transparency International Ukraine. Хто розслідує і розглядає корупцію. 17.01.2022. URL: <https://ti-ukraine.org/news/hto-rozsliduye-i-rozglyadyaye-koruptsiyu/> (дата звернення: 12.05.2024)

¹²Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим. Кримська декларація США. URL: <https://ppu.gov.ua/press-center/krymska-deklaratsiya-ssha/> (дата звернення: 12.05.2024)

США активно виступають за зміцнення ролі України у світових організаціях, таких як ООН, ОБСЄ та інші. Американські дипломати ініціювали низку резолюцій ООН, спрямованих на засудження дій Росії та підтвердження підтримки суверенітету України.¹³ Політична допомога також проявляється у формі регулярних консультацій на найвищому рівні, включаючи зустрічі президентів, підписання спільних заяв та декларації, які визначають стратегічні пріоритети співпраці.

Енергетична безпека є ще одним важливим напрямом політичного та правового партнерства між Україною та США, спільні зусилля яких спрямовані на зменшення залежності України від російських енергоресурсів, розвиток альтернативних джерел енергії та інтеграції України в Європейський енергетичний ринок.

Таким чином, політична та правова площини зобов'язань між Україною та США є основою стратегічного партнерства, яке забезпечує підтримку суверенітету, демократії та економічного розвитку України. Стратегічне партнерство базується на спільних цінностях, дотриманні міжнародного права та прагненні досягти довгострокових геополітичних цілей, умови співпраці яких закріплені у міжнародних договорах.

Політичні заяви, сприяють не лише стабільності двосторонніх відносин, але й мають сфокусоване значення для безпеки та розвитку України в сучасному світі.

¹³ Соломко І. Нова резолюція ООН фіксує тортури та позасудові страти військовополонених на окупованих територіях України. Голос Америки. 20.11.2024. URL: https://www.google.com/amp/s/www.holosameryky.com/amp/resolution_porushennya_prav_lyudyny_tymchasovo_ocupovani_teritorii/7871005.html (дата звернення: 20.11.2024)

1.2 Особлива обумовленість стратегічного партнерства в геополітичній площині проблематики

Особлива обумовленість стратегічного партнерства між Україною та Сполученими Штатами Америки в геополітичній площині визначається викликами міжнародної безпеки, регіональною нестабільністю та глобальними інтересами обох країн. Україна, яка розташована на стику Європи та Євразії відіграє ключову роль у підтримці стабільності в регіоні, що робить її важливим геополітичним партнером для США. Водночас, Сполучені Штати зацікавлені у зміцненні своєї присутності в регіоні, в тому числі як протизвазі російській агресії та впливі Китаю.

Одним із ключових факторів геополітичного партнерства є взаємодія України та США у сфері оборони та безпеки. З початку російської агресії у 2014 році, США значно збільшили обсяги військової допомоги Україні, що включає як матеріально-технічну підтримку так і тренування українських військових.

Геополітична обумовленість стратегічного партнерства чітко проявилася після початку російської агресії проти України в 2014 році. Анексія Криму та війна на Донбасі продемонстрували необхідність консолідації зусиль для протидії агресору, що стало одним із головних чинників посилення співпраці між Києвом і Вашингтоном.

Починаючи з 2014 року, США ухвалювали санкції проти Росії, водночас, поступово уникаючи жорсткіших заходів. Це зумовлювалось низкою причин, які мали як політичний так і економічний характер. США побоювались, що занадто жорсткі санкції можуть спровокувати Росію до ескалації військових дій. У той час, коли бойові дії на Донбасі вже завдали значних жертв і руйнувань, повна ізоляція Росії все ще не розглядалася. Були побоювання в американському істеблішменті, що Росія могла вдатися до ще агресивніших заходів проти України чи інших країн регіону.

Європейські союзники США, особливо Німеччина та інші країни Центральної та Східної Європи, мали суттєву енергетичну залежність від Росії. Вашингтон намагався діяти спільно з європейськими партнерами, але занадто жорсткі санкції могли спричинити економічну кризу в Європі, що, як пізніше сталося, підірвало трансатлантичну єдність в 2022 році.

На той час адміністрація экс-президента Сполучених Штатів Америки Барака Обами сподівалася, що поступовий тиск через санкції в поєднанні з дипломатичними зусиллями, такими як Мінські угоди змусить Кремль піти на поступки. Санкції могли повністю закрити можливості для діалогу та підштовхнути Росію до ще більш конфронтаційного курсу, як вважалося.

У Конгресі та серед експертів були дискусії про те, наскільки жорсткими повинні бути санкції, зважаючи на масштаб воєнних дій 2014 року. Побоювання стосувалися того, що різке посилення санкцій може зруйнувати баланс сил регіону та поставити під загрозу американські інтереси. Після введення перших санкцій у 2014 році США аналізували, як вони впливають на російську економіку та політичну еліту. Водночас, Москва продовжувала маневрувати, зміцнюючи власну економіку та шукаючи нових торговельних партнерів, що змушувало Вашингтон коригувати свою політику і вводити доволі легкі санкції.

У 2014 році США запровадили санкції, які ускладнювали доступ Росії до передових технологій для видобутку нафти в Арктиці, але не ввели повну заборону на експорт російської енергії, що, в принципі, не стало і в період повномасштабного вторгнення також. Стратегія санкцій 2014 року була компромісною, зважаючи на необхідність підтримки України, проте зважалися ризики для глобальної економіки та довгостроковий вплив на політику Росії. Стратегія санкцій 2022 року була більш рішучою та жорсткою, що змусило Росію відчутти найбільшу ізоляцію в історії Російської Федерації.

Після жахливих вражень від повномасштабного вторгнення Росії в Україну, США прийняли міри, які були набагато серйозніші та об'ємніші в порівнянні з 2014 роком. Саме повномасштабне вторгнення змусило США прийняти рішення про введення найбільш жорстких санкцій за все існування Російської Федерації, включаючи поступово в дію — від економічних до дипломатичних аспектів.

Сполучені Штати активно підтримують Україну як ключову країну для збереження стабільності на Східному фланзі Європи, надаючи військово-економічну та дипломатичну допомогу. Геополітична значущість України для США пояснюється не лише її територіальним розташуванням, а й прагненням забезпечити стабільність у Чорноморському регіоні, який має стратегічне значення для енергетичних шляхів торгівлі та військової присутності США на противагу Великобританії.

У 2022 році було ухвалено історичний пакет військової допомоги в межах закону про ленд-ліз для України, який дозволяє значно прискорити постачання озброєння. Окрім безпосередньої підтримки, стратегічне партнерство сприяє посиленню оборонного потенціалу НАТО у Східній Європі, адже Україна виконує роль стратегічного бар'єру проти поширення російської агресії.

Стратегічне партнерство між США та Україною в період з 2022 року і по сьогодні є результатом унікальних геополітичних обставин зумовлених військовою агресією Росії проти України. Після 24 лютого 2022 року, коли Росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, обумовленість стратегічного партнерства України-США стало ще більш очевидним. Важливість співпраці між двома країнами зросла через різке загострення ситуації в Європі та необхідності зміцнення міжнародного порядку на основі прав людини, суверенітету та територіальної цілісності.

Перше і, мабуть, найважливіше — це безпекова загроза, яку Росія привносить для України та для Європи загалом. Повномасштабне

вторгнення в Україну не лише порушило міжнародний порядок, але й стало серйозною загрозою для стабільності у Східній Європі. США як провідна світова сила, що прагне стримувати агресивні дії Росії, стала безпосереднім партнером України в забезпеченні її обороноздатності та підтримці в протистоянні окупаційним силам. Зокрема, США стали основними постачальниками військової допомоги Україні, як опосередковано, так і безпосередньо.

Значним геополітичним аспектом партнерства є політика стримування Росії. США розглядають підтримку України як важливий елемент своєї глобальної стратегії протидії російському ревізійному. Військова допомога, яка включає постачання сучасного озброєння на тлі російської агресії, такого як системи Javelin, HIMARS та іншого обладнання, спрямована не лише на підвищення обороноздатності України, а й на зміцнення позиції США як гаранта безпеки в регіоні.¹⁴ Санкційна політика, запроваджена США проти Росії, після анексії Криму, мала на меті зменшення агресивного потенціалу Росії, стимулювання не розхитувати міжнародний правопорядок, що не було дієвим.

Окрім стримування Росії, геополітична обумовленість стратегічного партнерства також проявляється в спільних цілях, насамперед, у рамках міжнародних організацій та підтримки демократії у світі. Сполучені Штати розглядають підтримку України як один із ключових елементів своєї глобальної стратегії захисту демократії.

Стратегічне співробітництво має на меті не лише регіональний вимір, але й глобальний, оскільки стабільна й незалежна Україна слугує прикладом для інших країн, які стикаються із зовнішнім тиском або внутрішніми викликами для демократії.

¹⁴ Будацький Є. Від “Джавелінів” до HIMARS. Еволюція поставок західної зброї на війні в Україні. Українська правда. 13. 06. 2022. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/06/13/7352136/> (дата звернення: 01.09.2024)

З огляду на сучасні геополітичні виклики, стратегічне партнерство між Україною та США також сприяє зміцненню економічних зв'язків. Американські інвестиції в Україну у таких секторах як агропромисловість, енергетика, інформаційні технології сприяють економічному зростанню та підвищенню ролі України на міжнародній арені. Зі свого боку, Україна відкриває нові можливості для американського бізнесу в регіоні.

Окрім стримування Росії, геополітична обумовленість стратегічного партнерства також проявляється в енергетичній сфері. Україна відіграє ключову роль у транзиті енергоресурсів до Європи, а США певною мірою зацікавлені у зменшенні залежності європейських країн від російського газу. Підтримка енергетичної незалежності України, зокрема через розвиток інфраструктури для транспортування скрапленого природного газу із США та модернізацію газотранспортної системи, є стратегічним інтересом для обох сторін. Укладення угод щодо диверсифікації джерел енергії та сприяння впровадженню відновлюваних технологій, підкреслюють важливість енергетичної безпеки у рамках геополітичного співробітництва.

На геополітичну площину партнерств впливають і актуальні глобальні виклики, такі як зростання впливу кіберзагроз та міжнародний тероризм. США зацікавлені у зміцненні співпраці з Україною в контексті протидії цим загрозам, використовуючи її стратегічне розташування та потенціал. Кібербезпека стала однією з ключових сфер співробітництва після численних кібератак на українську інфраструктуру, що демонструють необхідність консолідації зусиль для протистояння глобальним загрозам.

Варто також зазначити, що стратегічне партнерство включає культурну та освітню співпрацю: спільні програми обміну, дослідницькі проекти та ініціативи у сфері підтримки молодих лідерів. Зі свого боку, це сприяє зміцненню міжкультурних зв'язків, що є важливим елементом довгострокової співпраці.

Таким чином геополітична обумовленість стратегічного партнерства між Україною та США є багатогранною, охоплюючи сфери безпеки, енергетики, дипломатії, економіки тощо. Стратегічне партнерство не лише відповідає стратегічним інтересам обох країн, але й сприяє зміцненню стабільності та безпеки у Європі та світі.

Україна, як ключовий союзник США у регіоні, отримує значну підтримку, що дозволяє їй протистояти сучасним викликам і зміцнювати свій суверенітет.

Висновки до розділу 1

Поняття, визначення та зміст стратегічного партнерства, а також правової та політичної площини зобов'язань між США та Україною відображає можливість стратегічного партнерства у сучасних геополітичних реаліях. Стратегічне партнерство — це форма двосторонніх відносин, що базується на спільних інтересах, цінностях та цілях, спрямованих на зміцнення безпеки, стабільності та розвитку обох країн. У випадку США та України, стратегічне партнерство є прикладом співпраці, яка охоплює політичну, військову, економічну, енергетичну, технологічну, гуманітарну сфери тощо.

Правова площина стратегічного партнерства між Україною та США закріплена в низці міжнародних договорів, меморандумів та угод, які визначають чіткі зобов'язання сторін. Зокрема, Хартія про стратегічне партнерство 2008 року, а також спільні заяви та декларації підписані на найвищому рівні встановлюють правові рамки для співпраці, акцентуючи увагу на захисті суверенітету, територіальної цілісності та демократичного розвитку України.

Політична площина зобов'язань передбачає взаємодію обох країн на міжнародній арені, де США виступають надійним партнером України в

протидії російській агресії, мобілізуючи міжнародну підтримку та впровадження санкцій проти держави-агресора. Політична підтримка також сприяє реформам в Україні, які є ключовими для її євроатлантичної інтеграції, а саме зміцнення інститутів демократії та верховенства права. Таким чином, стратегічне партнерство між Україною та США є не лише символом солідарності та підтримки, але і практичним інструментом для реалізації спільних інтересів. Стратегічне партнерство між державами базується на міцній правовій основі та активній політичній співпраці, що дозволяє обом сторонам адаптуватися до сучасних викликів і сприяти побудові більш безпечного справедливого світу.

Особлива обумовленість стратегічного партнерства між Україною та США в політичній площині визначається важливістю України як ключового регіонального гравця в протистоянні глобальним викликам, — зокрема — агресивній політиці Росії. Стратегічне партнерство формується на основі спільних інтересів у забезпеченні безпеки, стабільності та захисту демократичних цінностей у Східній Європі та на міжнародній арені зокрема.

Політична значущість України полягає в її стратегічному розташуванні, що робить її бар'єром між Європейським Союзом і зонами нестабільності на Сході. Для США партнерство з Україною є інструментом стримування авторитарних режимів, посилення впливу демократії й захисту євроатлантичного безпекового простору. Завдяки послідовній підтримці суверенітету України, її зусиль у проведенні демократичних реформ і зміцненні обороноздатності, США посилюють свою геополітичну присутність у регіоні, демонструючи лідерство та солідарність із партнерами.

Особливо важливою є взаємодія України та США в енергетичній безпеці. Україна виступає ключовою транзитною державою, яка в майбутньому матиме значну роль для зменшення європейської залежності

від російських енергоресурсів. Сприяння США у диверсифікації енергетичних джерел і розвитку інфраструктури в Україні, зміцнює її позиції на міжнародній арені та сприяє стабілізації усього регіону.

Крім того, співпраця у сфері оборони та безпеки підкреслює роль України як стратегічного партнера, що не лише захищає власні кордони, а й стримує загрози, які можуть поширитись на інші європейські держави.

У ширшому контексті, стратегічне партнерство відображає готовність України та США спільно протистояти геополітичним викликам, таким як російська агресія, дестабілізація регіону та поширення авторитарних впливів. Таке стратегічне партнерство не лише допомагає Україні відстояти її незалежність, а й зміцнює позиції США як глобального лідера штатно об'єднувати демократичні держави для вирішення сучасних проблем.

Таким чином, стратегічне партнерство України та США в геополітичній площині є ключовим чинником стабільності безпеки та розвитку в регіоні та світі.

РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ І США В БЕЗПЕКОВІЙ ЦАРИНІ

2.1 Роль США у наданні військової підтримки та допомоги Україні для протидії російській агресії в період російського повномасштабного вторгнення

Роль Сполучених Штатів Америки у наданні військової підтримки та допомоги Україні в умовах повномасштабного російського вторгнення, яке розпочалося у 2022 році, стало не лише важливим фактором для збереження обороноздатності нашої держави, але й глобальним прикладом солідарності демократичних країн у протидії російській агресії. З перших днів вторгнення Росії, США зайняли лідерську позицію, забезпечуючи Україну зброєю, фінансовою підтримкою та ініціюючи міжнародну координацію для консолідації зусиль західних союзників.

США почали готуватися до можливого вторгнення заздалегідь, ще в січні 2022 року, коли перші партії зброї та обладнання були доставлені в Україну. Ключову роль у перших днях війни відіграли протитанкові комплекси Javelin, які допомогли зупинити російські танкові колони під час спроби захоплення Києва.¹⁵ Ця зброя, котра забезпечує високу маневреність і точність ураження, стала символом українського опору та дозволила ефективно протистояти чисельно переважаючому ворогу.

Окрім Javelin, неоціненна була допомога у вигляді системи HIMARS, які почали використовуватися українськими військовими, влітку 2022

¹⁵ Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Від «Джавеліна» до «Леопарда».ЗСУ стали світовим лідером із освоєння нових технологій. Главком. 13.01.2023. URL:<https://www.google.com/amp/s/glavcom.ua/amp/publications/vid-dzhavelina-do-leoparda-sim-skhodinok-zakhidnoji-dopomohi-ukrajini-901850.html> (дата звернення: 01.09.2024)

року.¹⁶ Ці високоточні ракетні системи дозволили завдавати ударів по глибоких тилах противника, включаючи стратегічно важливі склади боєприпасів, командні пункти та логістичні маршрути. Наприклад, удари по складах у Новій Каховці та Мелітополі значно ускладнили постачання російських військ на передову, створюючи передумови для успішного контрнаступу України на півдні.¹⁷

У сфері протиповітряної оборони, США забезпечили Україну такими важливими системами як NASAMS, які допомогли захистити цивільну та критичну інфраструктуру від масованих ракетних атак Росії.¹⁸ Також, було оголошено про передачу систем Patriot, які здатні перехоплювати балістичні ракети та крилаті снаряди, посилюючи оборону українського неба.¹⁹ Це стало особливо важливим на тлі атак на енергетичну інфраструктуру України восени 2022 року, які Росія використовувала для створення гуманітарної кризи.

Окрім постачання озброєння, США організували масштабні програми навчання українських військових. Тренування проводилися на базах у Сполучених Штатах Америки, Польщі, Німеччині та інших

¹⁶ Бударакський Є. Від “Джавелінів” до HIMARS. Еволюція поставок західної зброї на війні в Україні. Українська правда. 13. 06. 2022. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/06/13/7352136/> (дата звернення: 01.09.2024)

¹⁷ Кутелєва-Коваленко І. Удар по ворожих складах у Новій Каховці: знищена ППО та кілька десятків окупантів. NV UA. 08.07.2022. URL: <https://www.google.com/amp/s/nv.ua/ukr/amp/udar-po-vorozhiv-skkladah-u-noviy-кахovci-shcho-bulo-znishcheno-novini-ukrajini-50255130.html> (дата звернення: 01.09.2024)

¹⁸ Кінша Д. США найближчим часом відправлять Україні 500 ракет до NASAMS та Patriot. Суспільне новини. 09. 11. 2024. URL: <https://www.google.com/amp/s/suspilne.media/amp/87635-ssa-najblizcim-casom-vidpravlat-ukraini-500-raket-do-nasams-ta-patriot/> (дата звернення: 09.11.2024)

¹⁹ Хотин Р. Передача системи Patriot – це довіра з боку США до ЗСУ й України: експерти про значення такого кроку. Радіо Свобода. 21.12.2022. URL: <https://www.google.com/amp/s/www.radiosvoboda.org/amp/ukrayina-ssh-a-vizyt-zelensky-patriot/32187439.html> (дата звернення: 01.09.2024)

країнах.²⁰ Українські військові отримували знання з управління новітньою технікою, тактики ведення бою за стандартів НАТО, що підвищило професіоналізм Збройних Сил України, зробило їх адаптованими до використання сучасного озброєння та зміцнило обороноздатність.

Ще однією важливою складовою допомоги стало об'єднання союзників у форматі Рамштайн.²¹ На цих зустрічах, ініційованих США, міністри оборони десятків країн координували свої дії щодо постачання Україні озброєння, техніки та фінансової підтримки. Завдяки цьому формату, Україна отримала широкий спектр допомоги від, включаючи, танки, системи ППО, боєприпаси до гуманітарної допомоги.

Формат Рамштайн став важливим елементом стратегічного партнерства між США та Україною, адже він забезпечив США можливість не тільки підтримувати Україну на рівні озброєнь, але й зміцнити дипломатичну та політичну позицію України на міжнародній арені. Що важливо, цей формат допомагає узгоджувати стратегічні цілі НАТО, США та інших держав, забезпечуючи більш тісну співпрацю на всіх рівнях.

Формат Рамштайн також надає Україні можливість отримувати необхідну технічну підтримку, що дозволяє швидше адаптуватись до нових військових викликів, таких як контрнаступальні операції чи захист від повітряних атак. Постійна комунікація між союзниками та партнерами в рамках цього формату сприяє оперативному реагуванню на зміни та швидкому впровадженню рішень.

²⁰ Press Release - US Department of Defense establishes Security Assistance Group-Ukraine in Wiesbaden. U.S. Army Europe and Africa. URL:<https://www.europeafrica.army.mil/ArticleViewPressRelease/Article/3219717/press-release-us-department-of-defense-establishes-security-assistance-group-uk/> (дата звернення: 16.09.2024)

²¹ Долгов І. Рамштайн: від Контактної групи з питань оборони України до “коаліції коаліцій”. УКРІНФОРМ. URL:<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3818609-ramstajjn-vid-kontaktnoi-grupi-z-pitan-oboroni-ukraini-do-koalicij-koalicij.html> (дата звернення: 16.09.2024)

Дипломатична діяльність США також мала стратегічне значення. Вашингтон виступив ініціатором жорстких санкцій проти Росії, які обмежили її можливості фінансувати військову агресію. Санкції стосувалися експорту нафти та газу, доступу до міжнародних фінансових ринків, а також заборони на постачання високотехнологічного обладнання необхідного для виробництва зброї. Ці обмеження створили серйозний тиск на російську економіку, ослабивши її здатність вести довготривалу війну.

Символічну роль відіграли візити американських високопосадовців до України, зокрема, візит президента Джо Байдена до Києва у лютому 2023 року.²² Під час візиту, він підтвердив непохитну підтримку України, оголосив про нові пакети допомоги, а також підписав важливі заяви щодо посилення санкцій проти Росії та підтримки реформ в Україні. Цей жест став потужним сигналом підтримки України та підтвердженням готовності США залишатися надійним союзником у найскладніший час.

У квітні 2022 року держсекретар США Ентоні Блінкен і міністр оборони Лойд Остін відвідали Київ щоб обговорити військову та гуманітарну підтримку.²³ Під час цієї зустрічі були анонсовані нові пакети допомоги, включаючи важке озброєння та економічну підтримку. Блінкен наголосив на довготривалому партнерстві між країнами та необхідності посилення санкцій проти Росії.

²²Павленко Є. Джо Байден відвідав Київ — попри побоювання американських спецслужб. Що означає візит президента США: сигнал Китаю та РФ, надання F-16 чи все разом? Заборона. 20. 02. 2023. URL: <https://zaborona.com/dzho-bajden-vidvidav-kyiv-shho-oznachaye-vizyt-prezydenta> (дата звернення: 16.09.2024)

²³ Матяш Т. Остін і Блінкен оголосили про військову допомогу від США та призначення посла в Україні, – ЗМІ. 25 квітня 2022. URL: https://lb.ua/world/2022/04/25/514615_ostin_i_blinken_ogolosili_pro.html (дата звернення: 16.09.2024)

Спікерка палати представників США, Ненсі Пелосі, хоча й не є членом виконавчої влади, здійснила важливий візит до Києва в травні 2022 року.²⁴ Її візит був символічним, оскільки вона стала найвищим американським чиновником, яка відвідала Україну під час війни, що підкреслює рішучу підтримку США в протистоянні Росії.

США відіграли ключову роль зміцненні НАТО розширивши присутність своїх військ на Східному фланзі Альянсу та забезпечивши союзників сучасної зброєю. Такі країни, як Польща, країни Балтії та Румунії отримали розширені гарантії безпеки, що підтверджує відданість США європейській обороні.

США співпрацювали з Німеччиною над запровадженням санкцій, поступовою відмовою Німеччини від російського газу, що ознаменувало новий етап у їхніх відносинах. Польща та країни Балтії стали основними пунктами дислокації військ США та логістичними центрами для надання допомоги Україні. Франція та Італія працювали спільно зі США над узгодженням їхньої політики з більш жорсткими заходами щодо Росії, враховуючи внутрішні економічні виклики цих країн, а також велику залежність від поставок з Росії.

Співпраця з Великобританією залишається однією із найтісніших для Вашингтона, забезпечуючи значну військову допомогу Україні та активну підтримку санкційного режиму проти Росії. Дві держави координують свої дії для забезпечення стабільності та стримування агресії Росії в Східній Європі. Питання Чорноморського флоту теж тісно переплітається на майбутньому порядку денному.

Після 2022 року візити високопосадовців США до України стали важливим інструментом демонстрації підтримки України у війні проти

²⁴ Богданьок О. До Києва приїхала спікерка Палати представників Конгресу США Пелосі. 1 травня 2022. URL:<https://suspihne.media/234573-do-kieva-pri-ihala-spikerka-palati-predstavnikiv-ssa-pelosi/> (дата звернення: 17.09.2024)

Росії, а також посилення стратегічного партнерства між країнами. Візити сприяють зміцненню дипломатичних, військових і економічних зв'язків, а також координації зусиль міжнародної спільноти.

США відіграли ключову роль у наданні Україні військової допомоги в умовах російської агресії. Завдяки сучасному озброєнню, фінансовій підтримці, організації навчань та дипломатичній активності, Україна змогла зберегти свою незалежність, зміцнити обороноздатність та створити передумови для майбутньої перемоги.

Взаємодія між двома країнами стала прикладом стратегічного партнерства, заснованого на спільних цінностях та прагненні до стабільності й миру в регіоні.

2.2 Використання ролі та впливу США в міжнародних організаціях у просуванні українського курсу набуття членства в ЄС та НАТО

Роль і вплив Сполучених Штатів Америки у міжнародних організаціях стали ключовими чинниками у просуванні євроатлантичних прагнень України, зокрема в набутті членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору. З моменту проголошення незалежності, Україна обрала шлях інтеграції до європейських і євроатлантичних структур, а США послідовно підтримували ці прагнення, використовуючи свої можливості в рамках міжнародних інституцій для прискорення цього процесу.

На політичному рівні, США стали одним із найбільш активних лобістів євроатлантичного курсу України. Підтримка України в НАТО виражалася як у прямих заявах американських лідерів так і в дипломатичному тиску на європейських союзників, які іноді були більш обережними щодо перспектив членства України. У 2008 році на Бухарестському саміті НАТО, США підтримали надання Україні Плану дій

щодо членства (ПДЧ), що стало важливим кроком у зміцнення зв'язків між Україною та Альянсом.²⁵ Хоча надання ПДЧ тоді не відбулось через опір окремих країн-членів, позиція США стала чітким сигналом готовності працювати з Україною на шляху до її членства.

Після початку російської агресії, у 2014 році, а особливо в умовах повномасштабного вторгнення, у 2022 році, США посилили свою підтримку України на шляху її інтеграції до НАТО. Американські дипломати регулярно наголошували, що членство України є не лише питанням її безпеки, а й стратегічним інтересом євроатлантичної спільноти. На саміті НАТО у Вільнюсі у 2023 році саме Сполучені Штати ініціювали важливі рішення, спрямовані на спрощення процесу набуття членства для України, включаючи скасування необхідності ПДЧ²⁶. Це продемонструвало готовність Альянсу до нових підходів у розширенні, зокрема, враховуючи унікальну ситуацію України.

США також відіграли важливу роль у підтримці України в Організації Об'єднаних Націй. Зокрема, американські дипломати використовували свої можливості для просування резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, які засуджують російську агресію та підтримують територіальну цілісність України. Ці резолюції не лише закріплювали міжнародну підтримку України, а й створювали додатковий тиск на країни, які залишалися нейтральними. У 2022 році США активно працювали над ізоляцією Росії в ООН, що сприяло зміцненню міжнародної коаліції на підтримку українських прагнень до НАТО та ЄС.

²⁵ Горголов М. ПДЧ як шлях до НАТО. Ukraine to NATO. URL:<https://ukrainetonato.com.ua/pdch-iaak-shliakh-do-nato/> (дата звернення: 17.09.2024)

²⁶ Рада Україна-НАТО, скасування ПДЧ, більше зброї — підсумки саміту Альянсу у Вільнюсі. Суспільне новини. 12. 07. 2023. URL: <https://www.google.com/amp/s/suspilne.media/amp/527423-rada-ukraina-nato-skasuvanna-pdc-bs-e-zbroi-pidsumki-samitu-alansu-u-vilnusi/> (дата звернення: 17.09.2024)

У контексті Європейського Союзу, США хоч і не є його членом, проте в певній мірі використовують свій політичний вплив на союзників у Європі для сприяння інтеграції України. Після початку повномасштабного російського вторгнення в Україну, США активно підтримували рішення про надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС у червні 2022 року.²⁷ Американські лідери, включаючи президента Джо Байдена, неодноразово наголошували на важливості інтеграції України до ЄС як ключового елементу стабільності у Східній Європі.

Додатково, США співпрацювали з ЄС у рамках програм технічної та фінансової допомоги. Вашингтон активно залучався до координації заходів, спрямованих на відновлення економіки України, впровадження європейських стандартів у ключових сферах, таких як енергетика, правосуддя та боротьба з корупцією. Такі спільні зусилля робили український шлях до ЄС реалістичнішим і послідовнішим.

США залучають міжнародні фінансові організації, такі як Світовий банк і Міжнародний валютний фонд для підтримки українських реформ, які є, тим не менш, обов'язковою умовою для інтеграції в ЄС.²⁸ Надання Україні багатомільярдних кредитів і грантів було пов'язане з виконанням структурних реформ, включаючи судову реформу, децентралізацію та боротьбу з корупцією. Завдяки співпраці США з цими організаціями, Україна змогла зміцнити свою економічну та політичну стабільність, що є ключовим чинником інтеграції до ЄС.

Окрім того, США активно сприяли розширенню співпраці між Україною та НАТО через участь у програмах «Партнерство заради миру»

²⁷ Урядовий портал. Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС. URL:<https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-kandidata-na-chlenstvo-v-yes> (дата звернення: 22.09.2024)

²⁸ Колосова В. Підтримка України групою Світового Банку після лютого 2022 року. НІСД, 28.10.2024. URL:<https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/pidtrymka-ukrayiny-hrupoyu-svitovoho-banku-pislya-lyutoho-2022> (дата звернення: 28.10.2024)

та комплексного пакету допомоги, що був ухвалений Альянсом у 2016 році.²⁹ Завдяки американській підтримці, Україна отримала доступ до сучасних технологій, спільних навчань та консультацій, які допомагають реформувати Збройні Сили України відповідно до стандартів НАТО. Це зі свого боку, прискорило процес інтеграції та підвищену готовність України до майбутнього членства в НАТО.

Одним із основних бар'єрів на шляху до членства України в НАТО після 2014 року та 2020 років стали наявність військових конфліктів на Сході країни. Незважаючи на те, що ряд науковців не вважає це основним, так званим, “бар'єром” на шляху до членства України в НАТО, проте наразі безрамковість військової агресії створює непорозуміння в американському та європейському істеблішментах.

Крім того, після 2014 року Україна розпочала активну роботу над виконанням вимог ЄС, що включало реформи в економічній, політичній та правовій сферах. Але на шляху до вступу в Європейський союз виникали значні труднощі. Одним із основних питань став процес боротьби з корупцією, що залишається серйозним викликом для України навіть після Революції гідності. Крім того, з огляду на економічну кризу, зумовлену війною, країна мала виконати великий обсяг реформ, необхідних для інтеграції з ЄС. США підтримувала ці реформи на двосторонньому рівні, надаючи технічну та фінансову допомогу, але це не пришвидшило вступ.

У 2022 році ситуація змінилась через повномасштабне вторгнення Росії в Україну, що ще більше підкреслило важливість євроатлантичної інтеграції для забезпечення безпеки України. Росія прагнула не лише зберегти своє військове та політичне домінування в регіоні, але й запобігти поширенню впливу НАТО. У відповідь на ці загрози, США посилили свою

²⁹ Кіровоградська обласна державна адміністрація. Розвиток відносин між НАТО і Україною (історія і хронологія взаємовідносин). URL:<https://kr-adm.in.gov.ua/start.php?q=Nato/Ua/relations.html> (дата звернення: 07.11.2024)

підтримку Україні, надаючи значну військову допомогу та сприяючи веденню санкцій проти Росії, що мало на меті зламати економічну та політичну стабільність агресивних дій в XXI столітті.

Зважаючи на ці обставини, США продовжують підтримувати Україну в її прагненні до євроатлантичної інтеграції, сприяючи модернізації збройних сил та зміцненню демократичних інститутів. Американські чиновники, зокрема, Президент США Джо Байден, неодноразово заявляли про свою підтримку щодо євроатлантичних прагнень України, однак питання про вступ до НАТО залишається відкритим через реалії безпекової ситуації в регіоні.

США активно працюють над посиленням військової співпраці з Україною в рамках так званої “контактної групи з оборони України”, що включає понад 50 країн.³⁰ Це надає Україні можливість отримати необхідне озброєння, навчання та військові технології.

Таким чином роль США у міжнародних організаціях є невід’ємною частиною просування України на шляху до членства в ЄС та НАТО. Завдяки дипломатичним, політичним і фінансовим зусиллям Вашингтон підтримує демократичні перетворення в Україні, сприяє реформам і забезпечує міжнародну солідарність у протистоянні агресії, що створює міцний фундамент для інтеграції України до євроатлантичного простору.

Висновки до розділу 2

Стратегічне партнерство між США та Україною в безпековій царині після 2022 року стало ключовим фактором у забезпеченні обороноздатності України та стримуванні російської агресії. У контексті

³⁰ Корреспондент.net. Вторгнення Росії в Україну. 14-30 червня 2022 року. 21 липня 2022. URL: <https://www.google.com/amp/s/ua.korrespondent.net/amp/4497344-vtorhnennia-rosii-v-ukrainu-14-30-cherwnia-2022-roku> (дата звернення: 01.10.2024)

повномасштабного вторгнення Росії, Сполучені Штати Америки продемонстрували непохитну підтримку України через широкий спектр військової допомоги, дипломатичних ініціатив та фінансування оборонних потреб. Таке стратегічне партнерство не лише посилює оборонні спроможності України, а й суттєво вплинуло на зміну балансу сил в регіоні.

Одна з головних складових безпекового співробітництва між США та Україною — масштабна військова допомога. Сполучені Штати Америки стали лідером серед міжнародних партнерів у наданні військових ресурсів для Збройних Сил України: сучасне озброєння, техніку, боеприпаси та засоби зв'язку. Наприклад, передача ракетних систем HIMARS, артилерії систем протиповітряної оборони, NASAMS та інше обладнання значно підвищило боєздатність українських військ. Також, було організовано постачання бронетехніки, систем ППО, безпілотників та протитанкових комплексів Javelin, що дозволило Україні ефективно протидіяти наступальним діям російських сил.

Додатково, США, включно з партнерами, забезпечили підготовку українських військових, організовуючи навчання в партнерських країнах НАТО, таких як Німеччина, Польща та Велика Британія. Ці тренування зосереджувались на використанні сучасної техніки та тактичних прийомах ведення бою, медичній підготовці та інших ключових аспектах війни. Участь у таких програмах дозволила ЗСУ адаптуватись до сучасних стандартів НАТО, що не лише підвищило оперативну ефективність, але й наблизило Україну до євроатлантичної інтеграції.

На фінансовому рівні, США надали Україні значні пакети військової допомоги. Зокрема, Конгрес США ухвалив законодавство, яке виділяє багатомільярдні фонди для підтримки України. Наприклад, в 2022 році був ухвалений закон про ленд-ліз, який спростував механізм надання

озброєння та іншого військового майна. Крім того, Україна отримала фінансову підтримку через механізми державного Департаменту США та Пентагону, що включали пряму військову допомогу, гранти та довгострокове фінансування проєктів модернізації Збройних Сил України.

Стратегічним аспектом партнерства стала дипломатична підтримка України Сполученими Штатами Америки в міжнародних організаціях. У рамках НАТО, ООН та інших структур, Вашингтон послідовно підтримував резолюції та ініціативи, спрямовані на зміцнення безпеки України та забезпечення міжнародної ізоляції Росії. Зокрема, США активно впливали на рішення щодо надання Україні військової та гуманітарної допомоги від інших країн-партнерів. Це створило потужну коаліцію, яка об'єднала десятки держав навколо захисту України.

У безпековій сфері, важливу роль також відіграв обмін розвідувальною інформацією. Сполучені Штати Америки надавали Україні дані супутникової розвідки, моніторинг пересування російських військ та стратегічні рекомендації. Цей компонент дозволив українському командуванню оперативно реагувати на загрози та здійснювати ефективне планування оборонних операцій.

Особливе значення має залучення США до відновлення критичної інфраструктури України у відповідь на масовані атаки Росії на енергетичні об'єкти. Сполучені Штати розпочали програму постачання енергетичного обладнання, генераторів та інших засобів, що дозволило забезпечити енергетичну безпеку України навіть у складних умовах війни. Така допомога продемонструвала багатовимірність підтримки США, яка охоплює не лише військову, а й цивільну безпеку.

Водночас стратегічне партнерство США та України безпековій сфері мало і глобальний вплив. Вашингтон використовував ситуацію в Україні для зміцнення єдності НАТО, розширення військової присутності Альянсу у Східній Європі та демонстрації своєї готовності до протидії агресивній

політиці Росії. Це створило нову парадигму міжнародної безпеки, в якій Україна стала ключовим елементом стримування загроз з боку Росії.

Стратегічне партнерство між США та Україною безпековій сфері після 2022 року стало прикладом масштабного співробітництва, спрямованого на захист суверенітету, територіальної цілісності та демократичних цінностей. Завдяки активній ролі США Україна отримала значну підтримку, яка дозволила стримувати агресію Росії та закласти фундамент для довгострокового співробітництва в галузі безпеки. Ця співпраця стала вирішальним чинником у забезпеченні міжнародної стабільності та протидії загрозам, що ставлять під сумнів принципи міжнародного права.

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНИ І США В ЕКОНОМІЧНІЙ, ГУМАНІТАРНІЙ, ІНФОРМАЦІЙНІЙ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СПІВПРАЦІ

3.1 Аналіз впливу економічних угод та інвестиційних проєктів США на економіку України та розвиток її галузей

Після 2022 року економічна співпраця між Україною та США набула нового рівня важливості через наслідки повномасштабного вторгнення Росії. Економічні угоди та інвестиційні проєкти США стали важливим чинником для стабілізації української економіки у відновленні та розвитку ключових галузей. Залучення американських інвестицій дозволило створити передумови для структурних реформ модернізації інфраструктури та підтримки економічної стійкості України.

Одним із ключових аспектів економічного впливу США є значні фінансові вливання у вигляді прямих інвестицій, грантів і кредитних гарантій. В 2022 по 2023 роки США виділили мільярди доларів фінансової допомоги, зокрема через агентство США з міжнародного розвитку USAID.³¹ Ця допомога спрямована на підтримку малого та середнього бізнесу, модернізацію енергетичної інфраструктури, розвиток аграрного сектору та цифровізацію економіки. Завдяки цим заходам, Україна змогла зберегти економічну активність і мінімізувати наслідки криз, спричинених війною.

Особливу роль відіграє співпраця в енергетичному секторі. США активно підтримують ініціативи з посилення енергетичної незалежності України. Наприклад, компанія WESTINHOUS розширила свою присутність

³¹Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. USAID виділить новий пакет грантів на 2,5 млн доларів для розвитку українського бізнесу. URL: <https://minre.gov.ua/2023/07/09/usa-id-vy-dilyt-novyj-paket-grantiv-na-25-mln-dolariv-dlya-rozvytku-ukrayinskogo-biznesu/> (дата звернення: 28.11.2024)

в Україні, постачаючи ядерне паливо для атомних електростанцій та працюючи над проєктами будівництва нових енергоблоків.³² Крім того, реалізуються спільні проєкти з розвитку відновлюваної енергетики, включаючи вітрові та сонячні електростанції, що дозволяє зменшити залежність від традиційних джерел енергії та забезпечити стабільність енергопостачання.

Вплив американських інвестицій також відчутний в галузі сільського господарства. Аграрний сектор України, попри значні втрати через війну, залишається ключовим джерелом валютних надходжень та важливим компонентом економіки України. Інвестиції США сприяють модернізації агротехнології, розвитку логістичної інфраструктури та підвищенню експортного потенціалу. Наприклад, американські компанії підтримують будівництво зернових терміналів та складів, що дозволяє Україні залишатися важливим гравцем на світовому ринку продовольства навіть у складних умовах війни.³³

Одним із ключових проєктів є ініціатива AGRI-Ukraine, запущена USAID у липні 2022 року.³⁴ Це програма націлена на допомогу фермерам у забезпеченні насінням, добривами, фінансовими послугами та зберіганням

³² Westinghouse Electric Company. Westinghouse зміцнює ядерну безпеку в Україні шляхом застосування передової системи довготривалого відведення тепла від СГО на реакторах ВВЕР-440 НАЕК «Енергоатом». 13.06.2023. URL: <https://info.westinghousenuclear.com/ukrain/news-insights/westinghouse> (дата звернення: 04.10.2024)

³³ Center for Food and Land Use Research at Kyiv School of Economics. AGRICULTURE IN UKRAINE: PRE-WAR, STATUS QUO AND A LOOK AHEAD. URL: <https://kse.ua/center-for-food-and-land-use-research-c4flure-main/> (дата звернення: 10.10.2024)

³⁴ USAID. USAID розширює ініціативу AGRI-Україна, мобілізує майже \$1,75 млрд за участі організацій-донорів та приватного сектору для підтримки українських сільгоспвиробників. 10-10-2024. URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine/press-releases/oct-10-2024-usaid-expands-agri-ukraine-mobilizes-nearly-175-billion-donors-and-private-sector-support-ukrainian-farmers> (дата звернення: 10.10.2024)

продукції. Станом на 2023 рік, було інвестовано понад 350 млн доларів у цю ініціативу, що включає 250 мільйонів доларів додаткового фінансування для розширення можливостей українських агровиробників.³⁵

У межах України, США також співпрацюють із приватним сектором і міжнародними донорами, залучивши 46 млн доларів у вигляді інвестицій від компаній, таких як Bayer та Corteva Agriscience.³⁶ Ці кошти спрямовані на покращення технологій вирощування, фінансування фермерів, розвиток логістичної інфраструктури, зокрема портів та прикордонних пунктів.³⁷

Також, США виділили фінансування для підтримки української продовольчої безпеки в умовах блокади чорноморських портів, спричиненої агресією Росії. В рамках цього, було збудовано зерносховище, модернізовано транспортні коридори, що дозволило Україні частково компенсувати втрати від обмежень на експорт зерна. За даними USAID, 243 000 т зерна було збережено та експортовано завдяки новим можливостям зберігання та перевезення.³⁸

Окрім цього, співпраця США з такими партнерами, як Світовий банк, сприяла наданню кредитів українським фермерам і впровадженню програм розвитку теплиць і садівництва. Ці заходи допомагають зберігати робочі місця та підтримувати економіку в умовах війни, оскільки аграрний сектор складає близько 20% ВВП України та забезпечує 40% експорту.³⁹

³⁵ USAID. Ініціатива стійкості сільського господарства - Україна (AGRI - Україна). URL: <https://www.usaid.gov/ukraine/agriculture-resilience-initiative-agri-ukraine> (дата звернення: 10.10.2024)

³⁶ Corteva Agriscience. Corteva Agriscience: Тільки з Україною! 12.09.2022. URL: <https://www.corteva.com.ua/news-and-events/corteva-solely-with-ukraine.html> (дата звернення: 14.10.2024)

³⁷ Там само. (дата звернення: 14.10.2024)

³⁸ Фактична довідка: Ініціатива стійкості сільського господарства (AGRI) - Україна. 06.2024. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine/documents/fact-sheet-agriculture-resilience-initiative-agri-ukraine> (дата звернення: 14.10.2024)

³⁹ Зануда. А. Зернову угоду продовжили: що вже дає Україні і світу аграрний експорт. 17.11.2022. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features> (дата звернення: 17.10.2024)

Підтримка США у сфері аграрного виробництва не лише сприяє економічній стабільності України, але й відіграє важливу роль у глобальній боротьбі з продовольчою кризою, викликаною вираженою російською агресією.

Окремо варто відзначити роль США у відновленні української інфраструктури. Американські інвестори фінансують проекти реконструкцій доріг, залізниць, мостів, які постраждали через бойові дії. Крім того, впровадження інноваційно-технологічних матеріалів дозволяє створювати сучасну інфраструктуру, що відповідає європейським стандартам. Відновлення транспортних шляхів і логістичних вузлів сприяє не лише внутрішньому переміщенню товарів і послуг, а й збільшенню експорту української продукції.

Після 2022 року модернізація транспортної інфраструктури України стала одним із пріоритетів співпраці між Україною та США, оскільки руйнування, спричинені російською агресією, серйозно вплинули на логістику, економіку та соціальну стабільність в країні. Сполучені Штати Америки, усвідомлюючи ключову роль транспортної системи у відновленні України та її інтеграції в європейський економічний простір, надають всебічну підтримку, яка охоплює фінансову допомогу, технічну експертизу та реалізацію спільних проєктів.

США здійснюють значну підтримку задля відновлення інфраструктури України після 2022 року, зокрема через низку конкретних проєктів та ініціатив. США беруть участь у модернізації громадського транспорту в Україні. У співпраці з європейськими партнерами США постачають нові автобуси, вагони та метро в міста по всій Україні.

Одним з найяскравіших прикладів є реконструкція та модернізація залізничної інфраструктури. Американська фінансова допомога спрямована на ремонт пошкоджених залізничних колій, вокзалів та мостів. У співпраці з компанією “Укрзалізниця” впроваджуються цифрові системи

управління рухом, які підвищують ефективність логістики та забезпечують безпеку перевезень.⁴⁰ Наприклад, США фінансували відновлення залізничного сполучення на маршрутах, що ведуть до західного кордону України, сприяючи збільшенню експорту товарів до ЄС навіть в умовах воєнного стану.

Крім того, вагомою складовою є підтримка проєктів із реконструкції автомобільних доріг. У межах програми “Дороги майбутнього”, яка фінансується США, було відновлено ключові автомагістралі в регіонах, постраждалих від бойових дій.⁴¹ Наприклад, за американської підтримки було проведено роботи на трасі Київ-Чоп, що є важливим сполучення між Україною та Європою.⁴² Також США допомогли відбудувати низку мостів у Київській, Харківській та Миколаївській областях, які були зруйновані під час бойових дій.⁴³ Усі проєкти виконуються з урахуванням сучасних стандартів безпеки та енергоефективності.

Особливу увагу приділено модернізації портової інфраструктури, яка є життєво важливою для українського експорту, особливо зерна та інших сільськогосподарських продуктів. За підтримки США

⁴⁰ Галузеві тренди. Стан логістичної галузі в Україні: тренди і особливості. 16.07.2024. Джерело: <https://hub.kyivstar.ua/articles/galuzevi-trendi-stan-logistichnoyi-galuzi-v-ukrayini-trendi-ta-osoblivosti> (дата звернення: 25.10.2024)

⁴¹ ГО "ДОРОГИ МАЙБУТНЬОГО". URL: https://www.facebook.com/dorogi-budushego/?locale=nn_NO&_rdr (дата звернення: 25.10.2024)

⁴² Автомобільна дорога Чоп-Київ на Закарпатті потребує негайного ремонту (відео). 31.05.2024. URL: <https://transkarpatia.net/transcarpathia/actual/179094-avtomobilna-doroga-chop-kijiv-na-zakarpatti-potrebuye-negajnego-remontu-vd-vo.html> (дата звернення: 25.10.2024)

⁴³ Іващук О., Карнаух Н. Відновлення цивільних польотів з аеропорту "Львів": що для цього потрібно. 15.11.2024. URL: <https://suspilne.media/lviv/880893-vidnovlenna-civilnih-polotiv-z-aeroportu-lviv-so-dla-cogo-potribno/> (дата звернення: 15.11.2024)

відновлюються порти Одеси та Чорноморська, що дозволяє забезпечити стабільну роботу “зернового коридору” навіть під час війни.⁴⁴

Ще одним напрямом стратегічної співпраці є авіаційна інфраструктура. США фінансували відновлення аеропортів у західних регіонах України, таких як Львівський аеропорт, щоб забезпечити гуманітарні перевезення та евакуацію постраждалих.⁴⁵ Крім того, українські регіональні аеропорти модернізуються із застосуванням новітніх технологій безпеки, що сприяє поступовому відновленню пасажиропотоку.

Також, важливим аспектом співпраці є впровадження екологічно чистих рішень у транспортній системі. Наприклад, за фінансової підтримки США в Києві та інших містах України розпочато будівництво зарядних станцій для електроавтомобілів.⁴⁶ Такі проєкти не лише сприяють зниженню залежності від викопного палива, але й відповідають довгостроковим цілям декарбонізації країни.

Модернізація громадського транспорту також отримує значну підтримку. За допомогою американських грантів, у Харкові та Дніпрі було відновлено мережу тролейбусів та трамваїв, що постраждали внаслідок обстрілів.⁴⁷ Крім того, США допомагають у закупівлі сучасного транспорту, який відповідає європейським стандартам екологічності та комфорту.

⁴⁴ Стебловська А. Робота "зернового коридору": скільки агропродукції вивезли через порти Одещини з серпня. 19.01.2023. URL: <https://suspilne.media/odesa/362076-robota-zernovogo-koridoru-skilki-agroprodukcii-vivezli-cerez-porti-odesini-z-serpna/> (дата звернення: 25.10.2024)

⁴⁵ 43.

⁴⁶ Розвиток інфраструктури для електромобілів. 05.04.2021. URL: <https://eu4business.org.ua/success-stories/developing-the-infrastructure-for-electric-cars/> (дата звернення: 25.10.2024)

⁴⁷Засядько М. Балансуючи на межі: Тренди розвитку міського електротранспорту України в 2022 році. 27.01.2023. URL: https://cfts.org.ua/articles/balansuyuchi_na_mezhi_trendi_rozvitku_miskogo_elektrotransportu_ukrani_v_2022_rotsi_1943 (дата звернення: 25.10.2024)

Сфера інформаційних технологій та цифровізації також отримує суттєву підтримку від США. Український ІТ-сектор, який зарекомендував себе як один із найдинамічніших у світі, продовжує розвиватися завдяки співпраці з американськими партнерами. Наприклад, американські компанії підтримують створення технопарків, фінансують стартапи та впроваджують програми з кібербезпеки.⁴⁸ Це не лише дозволяє зберігати конкурентоспроможність українського ІТ-сектору, але й сприяє інтеграції України у глобальний ринок цифрових послуг.

Політика США спрямована на підтримку українських реформ, які є важливими для покращення бізнес-клімату. Програми технічної допомоги відіграють важливу роль у вдосконаленні законодавства задля посилення антикорупційних заходів та забезпечення прозорості у сфері управління державними фінансами. Зміцнення верховенства права сприяє залученню нових інвесторів, які готові вкладати кошти в економіку України.

Таким чином вплив економічних угод і інвестиційних проєктів США на економіку України після 2022 року є багатовимірним. Це сприяє не лише відновленню постраждалих галузей, а й створює передумови для довгострокового економічного зростання. Завдяки стратегічному партнерству зі США, Україна отримує необхідні ресурси для модернізації та інтеграції в глобальну економіку та посилення своєї стійкості в умовах російської агресії. Стратегічне партнерство України та США демонструє ефективність міжнародної підтримки і відіграє ключову роль у формуванні майбутнього економічного ландшафту України.

⁴⁸ Жарикова А. USAID профінансує українські стартапи з кібербезпеки на півмільйона доларів. Економічна правда, 29.09.2023. URL: <https://epravda.com.ua/news/2023/09/29/704919/> (дата звернення: 25.10.2024)

3.2 Роль США в протидії інформаційній війні та гібридній агресії Росії проти України

Після 2022 року роль США у протидії інформаційній війні та гібридній агресії Росії проти України стала стратегічно важливою складовою міжнародної підтримки України. Інформаційна війна, яку веде Росія є одним із ключових елементів її гібридної агресії спрямованої на підірив стабільності, дискредитацію української влади та створення умов для поширення пропаганди в глобальному масштабі. США як один з лідерів демократичного світу активізували свої зусилля для боротьби з російською дезінформацією та посилення стійкості України до інформаційних загроз.

Одним із перших кроків США стало розкриття російських намірів перед повномасштабним вторгненням у лютому 2022 року.⁴⁹ Американські розвідувальні служби відкрито оприлюднили інформацію про плани Росії щодо ескалації, чим зруйнували елемент несподіванки, на який розраховував Кремль. Це стало важливим інструментом протидії російській пропаганді, яка намагалася створити образ України як провокатора війни.

США також активно підтримують Україну у сфері кібербезпеки, що є ключовим елементом протидії гібридній агресії. Росія систематично здійснює кібератаки на критичну інфраструктуру України, намагаючись дестабілізувати економіку та підірвати довіру до уряду. У відповідь США надають технічну та фінансову допомогу, зокрема через програми

⁴⁹ Shane Harris, Karen DeYoung, Isabelle Khurshudyan, Ashley Parker and Liz Sly. The Washington post. URL: <https://www.washingtonpost.com/national-security/interactive/2022/ukraine-road-to-war/?fbclid=IwAR0fW6RyBvjoiy4aOtpg3dpmeFkEK3egnYli6kA7r9TlkJIxjv9xQggGE> (дата звернення: 01.11.2024)

агентства з кібербезпеки та інфраструктурної безпеки CISA і USAID.⁵⁰ Завдяки цій підтримці, українські установи змогли модернізувати свої системи захисту, зменшити вразливість до атак і швидше відновлювати роботу після інцидентів.

Одним із успішних прикладів є посилення можливостей національного центру кіберзахисту України CERT-UA.⁵¹ У 2022 році, під час хвилі масових кібератак, спрямованих на критичну інфраструктуру України, CERT-UA, за підтримки американських партнерів, змогли запобігти значним руйнуванням, зокрема атакам на енергосистему. США надали Україні сучасні програмні рішення та технічне обладнання для підвищення ефективності роботи центру. Це дозволило знизити наслідки таких атак і забезпечити безперебійність подачі енергії навіть у найскладніших умовах військової агресії Росії проти України.

США також активно допомагають Україні у підготовці кіберфахівців. Американські експерти проводять тренінги та спільні навчання з українськими спеціалістами, спрямовані на вдосконалення навичок у сферах кіберзахисту, аналізу загрози та реагувань на інциденти. Одним із прикладів таких тренувань є навчання в межах програми “Cyber Guard”, організоване за підтримки НАТО. Навчання надало змогу українським

⁵⁰ Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України». Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. КІБЕРБЕЗПЕКА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ. Інформаційно-аналітичний дайджест № 3 (березень) Київ – 2024. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://ippi.org.ua/sites/default/files/2024-3.pdf&ved=2ahUKEwi75bzSn4eKAXUrCBAIHbQWASoQFnoECCwQAQ&usg=AOvVaw0br6xeia5eir07WtFvc8FF> (дата звернення: 03.11.2024)

⁵¹ НКЦК. Огляд подій в сфері кібербезпеки, липень 2023. URL: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.rno.gov.ua/files/%25D0%259D%25D0%259A%25D0%25A6%25D0%259A/2023Cyber%2520digest_July_2023_UA.pdf&ved=2ahUKEwiPpsCV0o6KAXVPPAIHV2KHpkQFnoECCwQAQ&usg=AOvVaw2IE_c_pNhrKz_A4FDH7TCV (дата звернення: 03.11.2024)

спеціалістам підвищити рівень готовності до відбиття складних і багатоетапних атак, які часто супроводжуються комбінованим використанням шкідливого програмного забезпечення та соціальної інженерії.

Ще одним яскравим прикладом співпраці стала модернізація кіберзахисту енергетичної інфраструктури, яка була виконана з ціллю убезпечити енергетичну інфраструктуру після кібератак на українські енергомережі ще у 2015-2016 роках.⁵² У 2023 році, під час спроб зламати систему управління енергетичними об'єктами, завдяки новим технологіям, отриманим від США, вдалося уникнути значних пошкоджень та вберегти стабільність енергопостачання.⁵³

США допомагають Україні розвивати законодавчу базу в сфері кібербезпеки. Американські експерти надають консультації щодо адаптації українського законодавства до міжнародних стандартів, що сприяє більш ефективній взаємодії з партнерами у межах НАТО та ЄС.

Ключовою складовою інформаційної підтримки з боку США є співпраця з медіа та розвиток незалежної журналістики. Американські організації, такі як національний фонд демократії NED і інститут масової інформації ІМІ, фінансують програми, спрямовані на підвищення медіаграмотності населення та зміцнення незалежності українських ЗМІ.⁵⁴ Завдяки цьому, громадяни України отримують доступ до об'єктивної інформації, що дозволяє протидіяти впливу російської пропаганди. Крім

⁵² Історія довжиною у 8 років: Україна як поле кібератак групи хакерів Sandworm. 23.03.2022. URL: <https://www.eset.com/ua/about/newsroom/press-releases/malware/istoriya-dlinoy-v-8-let-ukraina-kak-pole-kiberatak-gruppy-khakerov-sandworm/?srsltid=AfmBOop-ne5KrZmeY-cOwlBrttwgHlmOkwUnfeHm3T2RNJpniJJtmsN> (дата звернення: 03.11.2024)

⁵³ Там само.

⁵⁴ Медіаграмотність як ключовий захист в умовах інформаційної війни. Фільтр - національний проєкт з медіаграмотності, 30.08.2024. URL: <https://filter.mkip.gov.ua/mediagramotnist-yak-klyuchovyj-zahyst-v-umovah-informacziynoyi-vijny/> (дата звернення: 03.11.2024)

того, американські медіаресурси такі як Voice of America (VOA) і Radio Free Europe/Radio Liberty, регулярно публікують матеріали, які викривають дезінформаційні кампанії Кремля.

Одним із ключових напрямів підтримки стала програмою USAID “Медійна програма в Україні”, яка зосереджена на посиленні незалежності українських ЗМІ, підвищення рівня професійної етики журналістів і зміцненні медіаграмотності серед громадян.⁵⁵ У рамках цієї програми десятки українських медіа та організацій отримали грантову підтримку, що дозволило їм зберегти редакційний штат, створюючи якісний контент і протидіяти економічному тиску.

Американські організації, такі як Internews, навчають українських журналістів сучасним стандартам фактчекінгу, боротьби з фейками та якісної розслідувальної журналістики. Наприклад, у 2023 році в Києві було організовано серію тренінгів для журналістів з прифронтових регіонів.⁵⁶ Учасники отримали знання про захист інформації, роботу з відкритими джерелами та способи викриття пропаганди. Ці тренінги стали основою для розробки ефективних стратегій протидії дезінформації на місцевому рівні.

Одним із найяскравіших прикладів англомовних новин про події в Україні було видання The Kyiv Independent, яке після початку повномасштабного вторгнення Росії стало провідним джерелом англомовних новин про події в Україні.⁵⁷ Цей проєкт отримав фінансування

⁵⁵ Медійна програма в Україні.: <https://internews.in.ua/uk/media-program-in-ukraine/> (дата звернення: 07.11.2024)

⁵⁶ Серія тренінгів для регіональних журналістів. 11.04.2024. URL: <https://internews.ua/opportunity/Fact-checking-marathon> (дата звернення: 07.11.2024)

⁵⁷ Штука Н. Гра на випередження. Молоде ЗМІ The Kyiv Independent залучило майже \$3 млн. Чи працюватиме його бізнес-модель після війни. 29.08.2022. URL: <https://forbes.ua/company/gra-na-viperedzhennya-molode-zmi-the-kyiv-independent-zaluchilo-mayzhe-3-mln-chi-pratsyuvatime-yogo-biznes-model-pislya-viyuni-29082022-7948> (дата звернення: 07.11.2024)

через краудфандингові компанії, які активно підтримувалися американськими громадськими організаціями та фондами. Завдяки цій допомозі, видання змогло розширити свою аудиторію на міжнародному рівні та забезпечити оперативне висвітлення подій.

США також інвестують у технічне забезпечення українських медіа. У співпраці з такими організаціями, як Committe to Protect Journalists (CPJ), американські партнери забезпечують журналістів, які працюють у зоні бойових дій, захисним обладнанням, включаючи, бронежилети, шоломи та медичні набори.⁵⁸ У 2022 по 2023 роках було передано сотні комплектів для репортерів, що дозволило забезпечити їхню безпеку та продовжити роботу навіть у найнебезпечніших умовах.

Окрім практичної допомоги, США підтримують реформи у медійній сфері України. Американські експерти беруть участь у розробці нових медійних законопроектів, які спрямовані на захист свободи слова та забезпечення прозорості діяльності медіа. Така співпраця дозволяє Україні адаптуватися до сучасних викликів в медіапросторі, зокрема, супроти дії кіберзагрозам і поширенню фейкової інформації. Окремо слід зазначити про роль США у захисті виборчих систем в Україні й підтримці різностороннього погляду на політичний істеблішмент в Україні: партій та опозиції до влади.

Важливу роль в боротьбі з російськими інформаційними атаками відіграє технічна підтримка з боку США. Зокрема, американські компанії такі як Microsoft та Google співпрацюють з Україною, щоб ідентифікувати та блокувати фейкові новини, видаляти акаунти пов'язані з російською пропагандою та захищати українських користувачів від кібершпигунства. Наприклад, Google створив спеціальні програми для виявлення дезінформації для посилення безпеки українських урядових ресурсів, що зі

⁵⁸ Safety kit. URL:<https://cpj.org/safety-kit/> (дата звернення: 10.11.2024)

свого боку, дозволяє мінімізувати вплив російських інформаційних операцій на українське суспільство.

На міжнародному рівні, США активно підтримують Україну в організаціях, таких як ООН, ОБСЄ та НАТО, де порушуються питання інформаційної безпеки. Американські дипломати постійно наголошують на необхідності протидії російській дезінформації та просувають ініціативи, спрямовані на посилення стійкості країн до інформаційних загроз. У рамках ООН, США підтримують резолюції, які засуджують використання пропаганди як інструменту агресії та сприяють створенню міжнародних механізмів для моніторингу і протидії дезінформації.

Одним із ключових аспектів ролі США стало викриття російської пропаганди на міжнародному рівні. Державний департамент США запустив численні ініціативи для ідентифікації та спростування фейкових новин. Наприклад, сайт “Disinfo Cloud” став платформою для аналізу та моніторингу російські інформаційних кампаній.⁵⁹

Також, Сполучені Штати активно підтримують фактчекінгові організації, як-от StopFake, які зосереджуються на перевірці фактів і спростуванні пропагандистських наративів, поширених через російські медіа. Окрім того, Сполучені Штати Америки активно підтримують освітні ініціативи, спрямовані на підвищення рівня медіаграмотності в Україні. Це допомагає громадянам краще зрозуміти природу дезінформації та розвивати критичне мислення. Програми для молоді включають тренінги з аналізу новинного контенту та виявлення маніпуляцій у медіа.

Особливу увагу США приділяють підтримці України в інформаційній війні на глобальному рівні. Росія активно намагається впливати на громадську думку в інших країнах, зокрема через свої

⁵⁹ Disinfo cloud. URL:<https://www.influencewatch.org/organization/disinfo-cloud> (дата звернення: 09.11.2024)

медіаресурси, такі як RT та Sputnik.⁶⁰ У відповідь, США посилюють фінансування програм для викриття фейкових наративів та просування правди про події в Україні. Одним із прикладів є платформа Myrotvorets, яку підтримують американські партнери для документування злочинів російської агресії та викриття діяльності пропагандистів.⁶¹

Окрім того, США сприяють активізації громадянського суспільства України, що є важливим чинником у боротьбі з російською пропагандою. Підтримка неурядових організацій та освітніх ініціатив дозволяє посилити обізнаність громадян про методи маніпуляції та пропаганди, а також формувати стійкість до дезінформаційних впливів. Завдяки цьому, українське суспільство стає більш згуртованим і менш вразливим до зовнішніх інформаційних атак.

Загалом, роль США у протидії інформаційній війні та гібридній агресії Росії проти України після 2022 року є вирішальною. Їхні зусилля спрямовані на захист інформаційного простору України, посилення її кібербезпеки, підтримку незалежних медіа та просування правди про події в Україні на міжнародній арені. Це не лише сприяє зміцненню стійкості України до гібридної агресії, а й демонструє глобальну солідарність в боротьбі за демократичні цінності та верховенство права.

⁶⁰ У країнах Євросоюзу, незважаючи на санкції, продовжується мовлення прокремлівських Russia Today та Sputnik – Радіо Свобода, 01.01.2024. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/yes-russia-today-sputnik/32800746.html> (дата звернення: 16.11.2024)

⁶¹ Центр «Миротворець». URL: <https://myrotvorets.center/about/> (дата звернення: 15.11.2024)

3.3 Оцінка впливу гуманітарних та освітніх обмінів між США та Україною, сприяння міжкультурному розумінню та розвиток громадянського суспільства

Стратегічне партнерство між Україною та США після 2022 року набуло безпрецедентного значення, охоплюючи ключові сфери економічної, гуманітарної, інформаційної та соціокультурної співпраці. Такі аспекти партнерства стали відповіддю на виклики, пов'язані з повномасштабною російською агресією і спрямовані на забезпечення стабільної безпеки та сталого розвитку України, а також на посилення ролі США у підтримці глобального порядку, заснованого на демократичних принципах.

В економічній сфері, підтримка з боку США відіграла ключову роль у стабілізації української економіки в умовах війни. Американський уряд та міжнародні фінансові інститути за підтримки США виділили мільярди доларів на фінансову допомогу Україні. У 2023 році Україна отримала понад 10 млрд доларів прямої бюджетної підтримки через програми агентства США міжнародного розвитку USAID. Ці кошти спрямовані на виплати пенсій та зарплат бюджетникам і забезпечення критичних кредитних соціальних потреб. Крім того, було активізовано співпрацю в енергетичній сфері: США надали обладнання для відновлення енергетичної інфраструктури — пошкодженої російськими ударами — зокрема трансформатори, генератори та інші енергетичні системи.

Сільське господарство стало ще однією важливою сферою економічної взаємодії. За підтримки США Україна змогла модернізувати логістичні маршрути експорту зерна та укласти угоди на постачання сільськогосподарської продукції на американський ринок.

У гуманітарній сфері, співпраця зі США стала однією з найбільш масштабних і системних. Уряд США та неурядові організації надали

мільйони тонн гуманітарної допомоги для внутрішньо переміщених осіб, включаючи продукти харчування, ліки, засоби гігієни та тимчасове житло. Через організації фінансувалося харчування для сотень тисяч українців у прифронтових зонах.

США також підтримують відновлення системи охорони здоров'я в Україні. Було відкрито декілька реабілітаційних центрів для військових та цивільних осіб, які постраждали від бойових дій. У 2023 році, завдяки співпраці між українськими та американськими медичними установами, реалізовано програми навчання лікарів для проведення сучасних хірургічних операцій та реабілітацій.

У інформаційній сфері, партнерство між Україною та США, спрямоване на протидію російській пропаганді та захисту правди у глобальному інформаційному просторі. Зокрема, Державний департамент США та USAID фінансують українські незалежні ЗМІ, що дозволяє їм працювати навіть у складних умовах війни. Започатковано проекти про створення мультимедійних платформ для розповсюдження інформації про воєнні злочини Росії. Спільно з американськими експертами також розробляються програми з підвищення цифрової грамотності українців, що дозволяє краще орієнтуватися в сучасному інформаційному середовищі.

Соціокультурна співпраця між Україною та США зосереджена на збереженні та популяризації української культури, а також на підтримці ініціатив, спрямованих на інтеграцію України у світову культурну спільноту. За підтримки американських фондів, організовуються міжнародні виставки, концерти та фестивалі, які представляють Україну як сучасну та креативну. Наприклад, виставка українського мистецтва музею-метрополітену Нью-Йорку зібрала тисячі відвідувачів, популяризуючи

національне мистецтво на глобальному рівні.⁶² Крім того, США підтримують ініціативи з документування російських воєнних злочинів, зокрема через створення архівів, записування і відеофіксування усних історій постраждалих, що допоможе у збереженні культурної спадщини, знищеної внаслідок війни.

Компанія Google використовує штучний інтелект, щоб зберегти культурну спадщину різних країн світу у цифровому форматі. Серед них і Україна. Українські пам'ятники, церкви, музеї, рідкісні артефакти, пам'ятки архітектури як у великих містах, так і в найменших селах, тепер є у форматі 3D, у пошуковикі Google, на сайті Google Art and Culture у проєкті "Україна тут" (Ukraine is Here).⁶³ Основна увага зосереджена на видатних українцях, які зробили внесок як в українську історію, так і в суспільство. У питанні 3D-сканування культурних пам'яток, саме російська агресія є ключовою частиною тому, що деякі визначні пам'ятки та пам'ятники, які були оцифровані за допомогою 3D-технологій, були зроблені ще до початку російської інвазії. Своєю чергою, створення цифрового двійника об'єкта чи артефакту - це спосіб збереження пам'яті про культуру в сучасному часі.

Проєкт "Стілка спадщина" розрахований на 30 місяців і фінансується через Фонд посла США для збереження культурної спадщини (AFSP).⁶⁴ Передбачено створення національної структури для управління ризиками

⁶² ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА: ВИСТАВКИ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ У НЬЮ-ЙОРКУ. Marie Claire, 09.2024. URL: <https://marieclaire.ua/uk/obshhestvo/vistavki-v-ukrayinskomu-muzeyi-u-nyu-jorku> (дата звернення: 23.11.2024)

⁶³ Пирогова А. Як Google зберігає культурну спадщину України. Інтерв'ю із директором проєкту Ukraine is here. 29.11.2024. URL: <https://nw.com.ua/kultura/yak-google-zberigaye-kulturnu-spadshhynu/> (дата звернення: 29.11.2024)

⁶⁴ Собенко Н. США виділили \$1 млн для захисту культурної спадщини України. 20.09.2024. URL: <https://www.google.com/amp/s/suspilne.media/amp/841055-ssa-vidilili-1-mln-dla-zahistu-kulturnoi-spadshhini-ukraini/> (дата звернення: 23.11.2024)

та надзвичайними ситуаціями. Проєкт сприятиме кращій координації між українськими державними установами та місцевою владою. Фінансування проєкту є частиною ширшої програми США, яка має на меті допомогти у збереженні культурної спадщини України.

Таким чином, стратегічне партнерство між Україною та США, після 2022 року, охоплює широкий спектр взаємоспівпраці на стратегічному рівні відносин. Багатоаспектність має ключове значення для обох країн. Це сприяє відновленню та розвитку України, забезпечуючи стійкість до викликів та водночас зміцнює роль США як глобального лідера, що підтримує демократичні цінності та стабільність у світі. Завдяки економічній, гуманітарній, інформаційній та соціокультурній співпраці Україна та США разом формують нову модель взаємодії, засновану на спільних цінностях в інтересах і прагненні до мирного майбутнього.

У науково-дослідній галузі, стратегічне партнерство посилюється завдяки інтеграції українських науковців у глобальні дослідницькі проєкти. США надають гранти для дослідження у сфері біотехнологій, медицини, штучного інтелекту та екології. Зокрема, спільні програми з NASA дозволяють українським вченим брати участь у космічних дослідженнях, що відкриває перспективи для розвитку аерокосмічної галузі України. Одним із результатів такої співпраці стало підписання угод про участь України в дослідженнях на Місяці в межах програми Artemis.⁶⁵

Культурний вимір також розширюється завдяки програмам збереження історичної спадщини. За підтримки американського Альянсу музеїв, розпочато ініціативи з оцифрування культурних цінностей, які знаходяться під загрозою знищення. Було проведено оцифрування архівів у Львові та Києві, що забезпечує збереження унікальних документів і

⁶⁵ Claire A. O'Shea. NASA, Ukraine Sign Statement on Civil Space Cooperation URL: <https://www.nasa.gov/news-release/nasa-ukraine-sign-statement-on-civil-space-cooperation/> (дата звернення: 25.11.2024)

артефактів.⁶⁶ Крім того, американські кінематографісти разом з українськими студіями працюють над створенням фільмів про війну в Україні, аби вкотре привернути увагу світової спільноти до реалій сучасної боротьби за свободу та незалежність.

У сфері енергетики, стратегічна співпраця зосереджена не лише на відновленні зруйнованої інфраструктури, а й на впровадженні інноваційних підходів до енергозабезпечення. За підтримки уряду США та таких компаній як General Electric, Україна почала впроваджувати сучасні системи розподілу енергії та створювати мікромережі, що забезпечують автономне енергопостачання для громад у разі атак на основну енергетичну інфраструктуру.⁶⁷ Також розробляються проєкти зі зберігання енергії, що використовують передові технології, такі як літій-іонні батареї великої ємності. У рамках партнерства з національною лабораторією Лоуренса у США Україна отримує доступ до розробок у сфері ядерної енергетики, зокрема, безпечних реакторів малого модулю, які можуть стати основою для децентралізованого енергозабезпечення.⁶⁸

Висновки до розділу 3

Після 2022 року гуманітарні обміни між США та Україною стали важливим інструментом посилення двосторонніх відносин, сприяючи підтримці українського суспільства в умовах повномасштабної війни та

⁶⁶ Український культурний фонд. URL: https://ucf.in.ua/m_programs/63c3dfd7552896132a37c376/register?type=signed_agreement (дата звернення: 23.11.2024)

⁶⁷ DTEK. DTEK and GE Vernova to work together on stronger, greener energy system. URL: <https://dtek.com/en/media-center/news/dtek-and-ge-vernova-to-work-together-on-stronger-greener-energy-system/> (дата звернення: 29.11.2024)

⁶⁸ ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ВІННИЦЬКОЇ ОДА. URL: <http://www.dmsrr.gov.ua/m%D1%96n%D1%96sterstvo-energetiki-ssha> (дата звернення: 02.12.2024)

загальної кризи. Ці обміни мають суттєвий вплив не лише на вирішення гуманітарних потреб, але й на зміцненні міждержавного співробітництва, культурних зв'язків і взаєморозумінні. В умовах російської агресії, гуманітарні обміни стали невіддільною частиною міжнародної допомоги Україні та важливим чинником подолання наслідків війни.

Однієї з головних складових гуманітарних обмінів стало постачання США Україні різноманітної допомоги, спрямованої на забезпечення базових потреб постраждалого населення. З початку повномасштабного російського вторгнення, Сполучені Штати Америки надіслали Україні мільйони тонн продовольства, медикаментів, генераторів, одягу та інших засобів першої необхідності. Через агентство США з міжнародного розвитку USAID були реалізовані проєкти для забезпечення українських лікарень необхідним обладнанням, а для переселенців тимчасовим житлом та гуманітарними наборами. Такі ініціативи сприяли зменшенню рівня гуманітарної кризи в регіонах, які найбільше постраждали від російської агресії.

Гуманітарні обміни також охопили сферу охорони здоров'я. США надали Україні значну кількість ліків, зокрема, для лікування постраждалих після бойових дій, а також сучасне медичне обладнання для шпиталів та польових лікарень. За підтримки USAID, українській лікарні передано апарати ШВЛ, мобільні діагностичні станції та транспорт для медичної евакуації. Крім того, в межах медичних обмінів, українські лікарі мали змогу проходити навчання у США, освоюючи новітні методики лікування травм, отриманих під час війни.

Одним із ключових аспектів цих обмінів стало лікування поранених українців у США. Зокрема, десятки українських військових та цивільних, які отримали складні травми, були доставлені до американських шпиталів для проведення складних хірургічних операцій та реабілітації. Цей жест

демонструє не лише солідарність США, а й прагнення зміцнити людські зв'язки між двома країнами.

Окрім прямої гуманітарної допомоги, важливим елементом обмінів стала підтримка освіти та культури. Після 2022 року, тисячі українських студентів отримали стипендії для навчання у провідних університетах США. Програми такі як Fulbright та Open World надали змогу українській молоді продовжити навчання, яке було перерване війною, а також отримати доступ до якісної освіти. Українські студенти, які навчались у США, згодом ділилися своїми знаннями та досвідом в Україні, що сприяло підвищенню загального рівня кваліфікації в ключових галузях, таких як медицина, інженерія та публічне адміністрування.

Культурні обміни також набули нової важливості. У США було організовано десятки виставок, концертів та інших заходів, присвячених українській культурі, що допомогло підвищити обізнаність американців про історію та сучасність України. Зі свого боку, українські діячі культури мали змогу поділитися своїм мистецтвом із міжнародною аудиторією, сприяючи популяризації української ідентичності в боротьбі з російською пропагандою.

Особливу роль у гуманітарних обмінах відіграли американські волонтери, які приїжджали до України для надання допомоги на місцях. Вони працювали у шпиталях, у центрах для біженців, а також брали участь у розмінуванні територій. Зокрема, американські організації, такі як Global Empowerment Mission, створювали мобільні групи для доставки гуманітарних вантажів у найскладніші регіони.

Окремим аспектом стала психологічна підтримка, яку надавали українцям спеціалісти зі США. Від війни, зокрема діти, мали значні стресові розлади, тому американські психологи та психотерапевти організовували тренінги, семінари та індивідуальні консультації. Такі

обміни сприяли поліпшенню психоемоційного стану українці та допомагали їм адаптуватись до умов війни.

Гуманітарні обміни між США та Україною також мали економічний аспект. Частина гуманітарної допомоги використовувалась для підтримки місцевих підприємств, які були залучені до виробництва та постачання необхідних товарів. Американські гранти дозволили українським фермерам відновити господарства, постраждалі від війни, а підприємствам — адаптувати свою діяльність до нових умов. Цей підхід сприяв не лише зменшенню гуманітарної кризи, але й поступовому економічному відновленню.

Гуманітарні обміни між США та Україною після 2022 року стали потужним механізмом підтримки українського суспільства у надзвичайно складний період. Вони охоплюють широкий спектр напрямків від забезпечення базових потреб до довгострокових освітніх та культурних ініціатив. Ці обміни не лише допомагають Україні подолати наслідки війни, але зміцнюють стратегічне партнерство між обома країнами.

У перспективі продовження таких обмінів матиме ключове значення для відновлення України і її інтеграції у світову спільноту задля побудови вмістового демократичного суспільства. США і надалі продовжують залишатися одним із найбільших і найнадійніших партнерів України, демонструючи приклад солідарності, людяності, і підтримки демократичних перетворень та цінностей.

РОЗДІЛ 4. МАЙБУТНЄ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА МІЖ США ТА УКРАЇНОЮ

4.1 Проблемна складова стратегічних відносин

Проблемна складова стратегічних відносин між Україною та США після 2022 року охоплює низку політичних, економічних, військових та інформаційних аспектів, які потребують особливої уваги обох сторін для підтримання ефективного партнерства. Незважаючи на посилення співпраці у ключових сферах стратегічного партнерства після початку повномасштабної агресії Росії, існують виклики, які ускладнюють досягнення спільних стратегічних цілей.

Після 2022 року внутрішньополітична ситуація в Україні залишається проблемною, що впливає на відносини зі США. Незавершені реформи у сферах судочинства, боротьби з корупцією та верховенства права викликають занепокоєння серед американських партнерів. США неодноразово наголошували на необхідності посилення незалежності судових органів, ефективної роботи антикорупційних інституцій та прозорості у використанні міжнародної допомоги.

Однак, в умовах війни реалізація реформ сповільнилася, що створює ризики втрати довіри з боку США. Затримкою реформування системи управління державними ресурсами чи скандали пов'язані з корупцією військових закупівель можуть підірвати підтримку з боку американського суспільства та політиків, які прагнуть бачити чіткі результати використання наданих коштів і ресурсів.

Після 2022 року виникли випадки розбіжностей у стратегічних пріоритетах між Україною та США. У Вашингтоні іноді звучать заклики до обережності, особливо щодо ризиків ескалації конфлікту. Наприклад, обмеження постачання певних видів озброєння — далекобійні ракети

АТАСМС упродовж тривалого часу були предметом дискусій.⁶⁹ США також намагається уникати кроків, які могли б спричинити пряме втручання Росії у конфлікт із країнами НАТО.

Для України така обережність може виглядати як недостатня підтримка у ключові моменти боротьби, коли російська військова перевага є критично важливою. Це створює напруження у взаєминах, адже Київ очікує більш рішучих дій Вашингтона для прискорення звільнення окупованих територій.

Ще однією проблемою є використання наданої США економічної та гуманітарної допомоги. Після 2022 року США виділили значні кошти на підтримку української економіки, зокрема через прямі фінансові вливання — допомогу для відновлення інфраструктури та підтримку соціальних програм, — проте американські аудитори та експерти регулярно висловлюють побоювання щодо ефективності та прозорості використання цих коштів.

Нещодавні повідомлення про нецільове використання гуманітарної допомоги або корупційні зловживання на рівнях місцевої влади можуть викликати скептицизм у американських законодавців, які ухвалюють рішення про подальше фінансування України. У таких умовах збереження довіри між партнерами є складним завданням, особливо в умовах політичного тиску у США щодо скорочення зовнішньої допомоги.

Внутрішньополітична ситуація у США також впливає на стратегічні відносини з Україною. Зміна адміністрації або посилення ізоляціоністських настроїв серед американських виборців може стати перешкодою для довгострокової підтримки України. Частина політиків у Конгресі, особливо

⁶⁹ Кінша Д. США найближчим часом відправлять Україні 500 ракет до NASAMS та Patriot. Суспільне новини. 09. 11. 2024. URL: <https://suspilne.media/888967-u-pentagoni-pidtvrdili-dozvil-ukraini-na-zastosuvanna-raket-atacm-s-po-rf/> (дата звернення: 02.12.2024)

з Республіканської партії, виступає за зменшення обсягів допомоги іноземним державам, включаючи Україну.

Такі настрої можуть ускладнити схвалення нових пакетів військової чи фінансової допомоги США. Крім того, наближення виборів у США, може змінити пріоритети адміністрації, що також створює невизначеність у стратегічному плануванні України.

У протидії російській інформаційній агресії США та Україна стикаються з певними викликами, пов'язаними з ефективністю спільних зусиль. Хоча Вашингтон активно підтримує боротьбу з російською пропагандою, масштаб російських дезінформаційних кампаній у світі залишається значним. У США також існують групи, що поширюють антиукраїнські наративи, які можуть впливати на громадську думку та політичні рішення.

Проблемна складова стратегічних відносин між Україною та США після 2022 року є складним, але вирішуваним питанням. Обидві країни повинні працювати над усуненням недоліків, у прозорості використання допомоги, гармонізацією стратегічних пріоритетів та посиленням довіри. Успішне подолання цих викликів зміцнить партнерство, що є важливими кроками для досягнення спільної мети — української перемоги над агресором та забезпечення довготривалої безпеки й стабільності у Східній Європі.

4.2 Рекомендації для подальшого розвитку стратегічних відносин

Для подальшого розвитку стратегічних відносин між США та Україною необхідно забезпечити багатогранний підхід, що охоплює економічну, безпекову, гуманітарну, інформаційну та соціокультурну сфери. Ці напрями мають розвиватися на основі довгострокового бачення співпраці, чітких пріоритетів і спільних зобов'язань, враховуючи сучасні

виклики та перспективи для обох країн. У цьому контексті, пріоритетними завданнями є економічне зміцнення України, посилення безпеки, відновлення гуманітарного потенціалу, боротьба з дезінформацією та популяризація української культури на глобальному рівні.

У сфері економіки, США можуть відігравати ключову роль у відновленні України після війни, сприяючи залученню інвестицій і підтримці бізнесу та розвитку інфраструктури. Одним із важливих кроків, має стати створення двостороннього інвестиційного фонду, який фінансуватиме проєкти у сфері енергетики, транспорту, цифрової інфраструктури та сільського господарства. Наприклад, партнерство в енергетиці може включати впровадження зелених технологій, таких як відновлювані джерела енергії або розробку інноваційних проєктів з використанням малих модульних ядерних реакторів. США можуть надавати підтримку в розробці таких проєктів через свої провідні наукові центри та компанії, забезпечуючи Україні доступ до сучасних технологій. Також, доцільним є розширення співпраці у сфері цифровізації, що сприятиме посиленню кібербезпеки в Україні та розвитку її ІТ-сектору, який вже є важливим драйвером економіки.

Крім того, варто звернути увагу на спрощення умов для торгівлі між країнами. Українські компанії, зокрема у сільськогосподарській та металургійній галузях, потребують додаткових преференцій для виходу на американський ринок. Це дозволить не лише зміцнити економічні зв'язки, але й сприятиме стабілізації економіки України. Також, важливо створити програми підтримки малого та середнього бізнесу, які забезпечують доступ до фінансування освітніх ресурсів та консультацій для українських підприємців. Така ініціатива може реалізовуватися через гранти та кредити, що надаватимуться американськими фінансовими установами.

У сфері безпеки, необхідно продовжувати військово-технічну допомогу Україні, зокрема, постачанням сучасного озброєння,

обладнанням та технологіями для оборони. США також мають відігравати ключову роль у підготовці українських військових за стандартами НАТО, що сприятиме підвищенню боєздатності Збройних Сил України. Окрім цього, варто створити спільні центри з кібербезпеки, які займатимуться моніторингом та реагуванням на кіберзагрози, а також навчанням українських фахівців у цій галузі. Важливим кроком може стати розробка довгострокових безпекових угод, які формалізуватимуть підтримку України з боку США та забезпечать додаткові гарантії її суверенітету і територіальної цілісності.

Гуманітарна співпраця також потребує активного розвитку. США можуть підтримати створення сучасних реабілітаційних центрів для ветеранів і цивільних, постраждалих від війни, що включатиме як фізичну так і психологічну допомогу. Така ініціатива може базуватись на досвіді американських програм реабілітації ветеранів, зокрема тих, що працювали з військовими, які брали участь у конфліктах в Іраку та Афганістані. Окрім того, важливо розвивати програми адресної підтримки внутрішньо переміщених осіб та дітей, які постраждали від війни. Ця підтримка може включати освітні проєкти, забезпечення житлом і медичну допомогу.

Інформаційна співпраця є ще одним важливим напрямком, особливо в контексті боротьби з дезінформацією. Для цього США можуть допомогти створити спеціалізовані інформаційно-аналітичні центри, які займатимуться виявленням і нейтралізацією фейків та пропагандистських наративів. Також, доцільно запровадити програму цифрової освіти для населення, які допоможуть українцям розвивати навички критичного мислення та протидії маніпуляціям у медіа. Американські технологічні компанії такі як Google Microsoft й Meta можуть надавати ресурси для підтримки незалежних українських ЗМІ та створенню інноваційних платформ для поширення перевіреної інформації.

США можуть підтримувати ініціативи з організації міжнародних виставок, фестивалів і культурних проєктів, які розповідатимуть про сучасну Україну, що підтримає українську культуру у світі та зміцнить зв'язки між суспільством обох країн. Важливо також забезпечити фінансування програм обміну для студентів, науковців і митців, що дозволить посилити взаєморозуміння та обмін досвідом. Наприклад, розширення програм Fulbright та Open World створить більше можливостей для української молоді здобувати освіту та досвід у США, одночасно ознайомлюючи американців з культурою та цінностями українців і України в цілому.

Стратегічна співпраця між США та Україною потребує комплексного підходу та інноваційних рішень в сучасному світі, відповідно до сучасних викликів. Подальший розвиток цих відносин має базуватися на принципах взаємної вигоди, довіри та спільної відповідальності за досягнення поставлених цілей. Економічне зміцнення, безпекова підтримка, гуманітарна допомога, боротьба з дезінформацією та культурний обмін — це ті напрямки, які можуть стати запорукою довготривалого успіху стратегічного партнерства між двома країнами.

Висновки до розділу 4

Майбутнє стратегічного партнерства між США та Україною визначається сучасними глобальними викликами та історичними подіями, що об'єднали ці дві країни у спільній боротьбі за демократію, свободу та міжнародний порядок. Починаючи з 2022 року, зв'язки між державами стали більш глибокими і співпраця набула системного характеру. Таке стратегічне партнерство має достатній потенціал і може вплинути на трансформацію як внутрішньої так і зовнішньої політики України.

Найважливішим напрямком залишається безпекова співпраця, адже російська агресія проти України створює загрозу для всієї системи міжнародної безпеки. У цьому контексті, підтримка з боку США має стратегічне значення. Надання передових озброєнь, систем протиповітряної оборони, логістичної підтримки та проведення військового навчання, дозволяє Україні не лише протистояти ворогу, а й інтегруватися у міжнародні системи колективної безпеки, зокрема НАТО. Подальше зміцнення військового партнерства між США та Україною сприятиме стабільності у Європі та стане важливим фактором стримування агресивної політики Росії.

Окрім військової підтримки, стратегічне партнерство включає суттєву економічну складову. США вже стали ключовим інвестором у відновлення зруйнованої війною інфраструктури України. Інвестиційні проекти у сфері енергетики, IT, сільського господарства та оборонної промисловості є важливими для забезпечення економічної стійкості країни. Особливу увагу привертають ініціативи щодо розвитку відновлюваних джерел енергії, які не лише сприяють економічному зростанню, а й дозволяють Україні зменшити залежність від імпорту енергоносіїв. Надалі економічна співпраця може стати каталізатором для інтеграції України у світову економіку, створюючи нові можливості для підприємців, інвесторів та робітників.

Не менш важливою складовою партнерства є гуманітарна підтримка. З боку США вже реалізуються масштабні програми допомоги українським переселенцям, реабілітації поранених військових та підтримки освітніх ініціатив. Такі програми не лише сприяють стабілізації ситуації в Україні, а й зміцнюють довіру між народами обох країн. Крім того, розширення освітніх і культурних обмінів дозволить молоді України отримати доступ до передових технологій і знань, сприяючи формуванню нового покоління лідерів.

У міжнародній площині США відіграють ключову роль у просуванні інтересів України на дипломатичній арені. Завдяки їхньому впливу в ООН, НАТО та інших міжнародних організаціях, Україна отримує значну підтримку протидії російській агресії та посиленню своїх позицій як суверенної держави. Особливого значення набуває підтримка з боку США в інтеграції України до Європейського Союзу та НАТО, адже це не лише відповідає стратегічним інтересам обох країн, а й є важливим кроком для стабілізації ситуації у Східній Європі.

Водночас, майбутнє стратегічного партнерства залежить від здатності обох сторін долати внутрішні та зовнішні виклики. Для України це означає необхідність продовження реформ у сферах антикорупції, правосуддя, державного управління та енергетики. Ці зусилля повинні бути спрямовані на зміцнення демократичних інститутів та створення прозорих умов для міжнародних інвесторів. США важливо зберігати послідовну політику підтримки України, незважаючи на можливі зміни у внутрішній політиці чи міжнародних пріоритетах.

У довгостроковій перспективі, стратегічне партнерство між США та Україною має потенціал стати моделлю для інших країн, які прагнуть досягти миру стабільності та процвітання. Це партнерство будується на фундаменті спільних цінностей взаємоповаги та взаємної вигоди, що робить унікальним у сучасному світі. Сприяння з боку США у відновленні та розвитку України є не лише моральним обов'язком, а й стратегічним інтересом, адже сильна та незалежна Україна є ключем до стабільності у всій Європі.

Отже, майбутнє стратегічного партнерства між США та Україною є світлим, проте воно вимагає постійної роботи, адаптації до нових викликів та поглиблення співпраці у всіх сферах. Таке стратегічне партнерство має всі шанси перетворитися на один із найбільш успішних прикладів

міжнародної співпраці, яке змінить хід історії не лише для обох країн, а й для всього світу.

ВИСНОВКИ

Після 2022 року стратегічне партнерство між Україною та Сполученими Штатами Америки набуло особливої важливості, визначаючи нові напрями співпраці у сфері безпеки, економіки, гуманітарної допомоги інформаційної боротьби та соціокультурного обміну.

Стратегічне партнерство базується на спільних демократичних цінностях, зокрема, свободі прав людини та верховенстві права, що забезпечує стійкість навіть в умовах серйозних глобальних викликів. В умовах військової агресії Росії проти України, саме США стали головним союзником, чия підтримка дозволила Україні зберегти державність і продовжити рух у демократичний розвиток.

Ключовою складовою цього стратегічного партнерства стала військова допомога. США надають Україні передові зразки озброєння, які дозволяють ефективно протистояти агресору. Зокрема, постачання систем протиповітряної оборони, ракетних установок і боєприпасів стало основою для посилення обороноздатності України. Крім того, американські фахівці забезпечують тренування українських військових за стандартами НАТО, що підвищує їхню ефективність на полі бою. Додатково, важливою є співпраця у сфері кібербезпеки, де США допомагають Україні захищати критично важливу інфраструктуру та протистояти кібератакам. Це забезпечує надійний захист цифрового середовища країни, що є ключовим елементом сучасної війни.

Економічна підтримка України також є одним із найважливіших аспектів співпраці. США виділили значні обсяги фінансової допомоги, включно з грантами, кредитами та інвестиціями в ключові сектори української економіки. Уряд США та міжнародні фінансові організації, такі як Світовий банк, підтримують проєкти з модернізації інфраструктури, розвитку енергетики та впровадження інноваційних технологій. Зокрема,

співпраця в енергетичній сфері спрямована на досягнення енергетичної незалежності України через впровадження відновлюваних джерел енергії, розвиток малих ядерних реакторів і модернізацію систем передачі енергії. Інвестиції у сферу цифрових технологій сприяють розвитку IT-індустрії, яка є важливим драйвером економічного зростання України.

Гуманітарна допомога з боку США стала неоціненним ресурсом для України у складний час конфлікту. Американська допомога включає забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, продуктами харчування, медичними послугами та освітніми програмами. Особливу увагу приділяють реабілітації ветеранів війни та психологічній підтримці постраждалим від бойових дій. Завдяки американській підтримці, в Україні відкриваються реабілітаційні центри, які працюють за сучасними методиками, розробленими для ветеранів, які пройшли війну в інших країнах. Такі проєкти допомагають не лише відновити фізичне та психічне здоров'я постраждалих, але сприяють їхній інтеграції у суспільство.

Інформаційна співпраця між Україною та США спрямована на протидію російській дезінформації, яка є потужним інструментом гібридної війни. Американська підтримка включає фінансування незалежних українських медіа та розробку платформ для перевірки фактів. Також, відбувається створення аналітичних центрів, які займаються дослідженням інформаційних загроз. В цьому контексті важливим є впровадження програм медіаграмотності, що допомагає українцям критично оцінювати інформацію та розпізнавати маніпуляції. Спільна інформаційна діяльність також сприяє формуванню позитивного міжнародного іміджу України, що є ключовим у забезпеченні дипломатичної підтримки країни.

Соціокультурна співпраця є важливим елементом стратегічного партнерства. Програми обміну між Україною та США такі як FulBride та Open World, що дозволяють українським студентам, науковцям і

професіоналам здобувати освіту та досвід у США, що сприяє розвитку нового покоління лідерів, які мають сучасні знання та здатність впроваджувати найкращі світові практики в Україні. Крім того, американська підтримка української культури включає фінансування мистецьких проєктів, організації виставок, кінопоказів, фестивалів, що зі свого боку, дозволяє популяризувати українське мистецтво у світі.

США також відіграють важливу роль у просуванні реформ в Україні. Завдяки експертній допомозі американських фахівців у сфері права, боротьби з корупцією, модернізацією державного управління та реформ судової системи, Україна досягає поступу у створенні прозорої та ефективної державної моделі. Американські програми технічної допомоги спрямовані на підвищення якості державного управління, що є ключовим для інтеграції України до євроатлантичних структур.

Після 2022 року партнерство між Україною та США продемонструвало свою гнучкість, адаптивність і здатність ефективно реагувати на виклики. Воно базується на спільних інтересах і цінностях, які об'єднують дві країни в умовах боротьби за демократію, безпеку та стабільність. Стратегічне партнерство є не лише важливим для України, а й має значення для глобальної безпеки, адже Україна стала форпостом боротьби за свободу та верховенство права в Європі.

Перспективи співпраці між Україною та США залишаються надзвичайно широкими. В майбутньому є можливим зосередитись на розширенні інвестиційної взаємодії, розвитку відновлюваних джерел енергії, зміцненні інформаційного простору та посиленні культурного обміну. Також, ключовим завданням залишається забезпечення стабільності в довгостроковій перспективі, що включає підтримку України у її прагненні до повноправного членства в ЄС та НАТО.

Сполучені Штати Америки залишаються найважливішим стратегічним партнером України, чия підтримка є вирішальною для

забезпечення стійкості та розвитку країни. Стратегічне партнерство США та України є прикладом успішної співпраці, яка базується на довірі, спільних цінностях та прагненні досягти спільних цілей. В сучасному світі, де виклики стають дедалі складнішими, союз між Україною та США має всі шанси зміцнюватись і залишатися одним із ключових факторів глобальної стабільності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Автомобільна дорога Чоп-Київ на Закарпатті потребує негайного ремонту (відео). 31.05.2024. URL: <https://transkarpatia.net/transcarpathia/actual/179094-avtomobilna-doroga-chop-kijiv-na-zakarpatti-potrebuye-negajного-remontu-video.html> (дата звернення: 25.10.2024)
2. Білоус О., Доцяк І., Климончук В., Никируй Л. ВСЕ ПРО НАТО. Івано-франківськ, 2007. URL: <https://nato.pu.if.ua/old/handbook-2.pdf> (дата звернення: 22.02.2024)
3. Богданьок О. До Києва приїхала спікерка Палати представників Конгресу США Пелосі. 1 травня 2022. URL: <https://suspihne.media/234573-do-kieva-priihala-spikerka-palati-predstavnikiv-ssa-pelosi/> (дата звернення: 17.09.2024)
4. Будерацький Є. Від “Джавелінів” до HIMARS. Еволюція поставок західної зброї на війні в Україні. Українська правда. 13. 06. 2022. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/06/13/7352136/> (дата звернення: 01.09.2024)
5. Волошин Н. Історичний закон про ленд-ліз для України: що це нам дасть. Арміяінформ. 10.05.2022. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/05/10/istorychnyj-zakon-pro-lend-liz-dlya-ukrayiny-shho-cze-nam-dast/> (дата звернення: 19.03.2024)
6. Галузеві тренди. Стан логістичної галузі в Україні: тренди та особливості. 16.07.2024. Джерело: <https://hub.kyivstar.ua/articles/galuzevi-trendi-stan-logistichnoyi-galuzi-v-ukrayini-trendi-ta-osoblivosti> (дата звернення: 25.10.2024)
7. Гандзюра. А. Стратегічне партнерство як інструмент реалізації міжнародних двосторонніх відносин. 2020 р. ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК, 2020. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstream>

- [ms/c28a2c2e-5537-4e71-98a2-4e23ff06f432/content](https://ukrainetonato.com.ua/pdch-iak-shliakh-do-nato/) (дата звернення: 05.01.2024)
8. Горголов М. ПДЧ як шлях до НАТО. Ukraine to NATO. URL: <https://ukrainetonato.com.ua/pdch-iak-shliakh-do-nato/> (дата звернення: 17.09.2024)
9. ГО "ДОРОГИ МАЙБУТНЬОГО". URL: https://www.facebook.com/dorogibudushhego/?locale=mn_NO&_rdr (дата звернення: 25.10.2024)
10. ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА: ВИСТАВКИ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ У НЬЮ-ЙОРКУ. Marie Claire, 09.2024. URL: <https://marieclaire.ua/uk/obshhestvo/vistavki-v-ukrayinskomu-muzeyi-u-nyu-jorku> (дата звернення: 23.11.2024)
11. ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ВІННИЦЬКОЇ ОДА. URL: <http://www.dmsrr.gov.ua/m%D1%96n%D1%96sterstvo-energetiki-ssha> (дата звернення: 02.12.2024)
12. Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України». Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського КІБЕРБЕЗПЕКА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ. Інформаційно-аналітичний дайджест № 3 (березень) Київ – 2024. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://ippi.org.ua/sites/default/files/2024-3.pdf&ved=2ahUKEwi75bzSn4eKAxUrCBAIHbQWASoQFnoECCwQAQ&usg=AOvVaw0br6xeia5eir07WtFvc8FF> (дата звернення: 03.11.2024)
13. Долгов І. Рамштайн: від Контактної групи з питань оборони України до “коаліції коаліцій”. УКРІНФОРМ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3818609-ramstajin-vid-kontaktnoi-grupi-z-pitan-oboroni-ukrini-do-koalicij-koalicij.html> (дата звернення: 16.09.2024)

- 14.Жарикова А. USAID профінансує українські стартапи з кібербезпеки на півмільйона доларів. Економічна правда, 29.09.2023. URL: <https://epravda.com.ua/news/2023/09/29/704919/> (дата звернення: 25.10.2024)
- 15.Зануда. А. Зернову угоду продовжили: що вже дає Україні і світу аграрний експорт. 17.11.2022. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-63573031> (дата звернення: 17.10.2024)
- 16.Засядько М. Балансуючи на межі: Тренди розвитку міського електротранспорту України в 2022 році. 27.01.2023. URL:https://cfts.org.ua/articles/balansuyuchi_na_mezhi_trendi_rozvitku_miskogo_elektrotransportu_ukrani_v_2022_rotsi_1943 (дата звернення: 25.10.2024)
- 17.Іващук О., Карнаух Н. Відновлення цивільних польотів з аеропорту "Львів": що для цього потрібно. 15.11.2024. URL:<https://suspilne.media/lviv/880893-vidnovlenna-civilnih-polotiv-z-aeroportu-lviv-so-dla-cogo-potribno/> (дата звернення: 15.11.2024)
- 18.Історія довжиною у 8 років: Україна як поле кібератак групи хакерів Sandworm. 23.03.2022. URL:<https://www.eset.com/ua/about/newsroom/press-releases/malware/istoriya-dlinoy-v-8-let-ukraina-kak-pole-kiberatakruppy-khakerov-sandworm/?srsltid=AfmBOop-ne5KrZmeY-cOwlbRttwgHlmOkwUnfeHRm3T2RNJpniJJtmsN> (дата звернення: 03.11.2024)
- 19.Кінша Д. США найближчим часом відправлять Україні 500 ракет до NASAMS та Patriot.Суспільне новини. 09. 11. 2024. URL:<https://suspilne.media/888967-u-pentagoni-pidtverdili-dozvil-ukraini-na-zastosuvanna-raket-atacms-po-rf/> (дата звернення: 02.12.2024)
- 20.Кіровоградська обласна державна адміністрація. Розвиток відносин між НАТО і Україною (історія і хронологія взаємовідносин). URL:

<https://kr-admin.gov.ua/start.php?q=Nato/Ua/relations.html> (дата звернення: 07.11.2024)

21. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу. Навчальний посібник. Львів, 2020. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3227/1/%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%92%20%D0%9C.%D0%92.---%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0...--%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-.pdf> (дата звернення: 17.02.2024)
22. Колосова В. Підтримка України групою Світового Банку після лютого 2022 року. НІСД, 28.10.2024. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/pidtrymka-ukrayiny-hrupoyu-svitovoho-banku-pislya-lyutoho-2022> (дата звернення: 28.10.2024)
23. Корреспондент.net. Вторгнення Росії в Україну. 14-30 червня 2022 року. 21 липня 2022. URL: [://www.google.com/amp/s/ua.korrespondent.net/amp/4497344-vtorhnennia-rosii-v-ukrainu-14-30-cherwnia-2022-roku](https://www.google.com/amp/s/ua.korrespondent.net/amp/4497344-vtorhnennia-rosii-v-ukrainu-14-30-cherwnia-2022-roku) (дата звернення: 01.10.2024)
24. Коріновська А., Скобліков Н. Асамблея ООН офіційно засудила спробу Росія анексувати території України. 12.10.2022 р. URL: <https://suspilne.media/293856-genasamblea-oon-oficijno-zasudila-sprobu-rosii-aneksuvati-teritorii-ukraini/> (дата звернення: 19.03.2024)
25. Кутелєва-Коваленко І. Удар по ворожих складах у Новій Каховці: знищена ППО та кілька десятків окупантів. NV UA. 08.07.2022. URL: <https://www.google.com/amp/s/nv.ua/ukr/amp/udar-po-v-orozhih-skladah-u-noviy-kahovci-shcho-bulo-znishcheno-novini-ukrajini-50255130.html> (дата звернення: 01.09.2024)

- 26.Магда Є. Статус партнера. Ukraine to NATO. URL: <https://ukrainetonato.com.ua/status-partnera/> (дата звернення: 19.03.2024)
- 27.Матяш Т. Остін і Блінкен оголосили про військову допомогу від США та призначення посла в Україні, – ЗМІ. 25 квітня 2022.URL: https://lb.ua/world/2022/04/25/514615_ostin_i_blinken_ogolosili_pro_hm (дата звернення: 16.09.2024)
- 28.Медіаграмотність як ключовий захист в умовах інформаційної війни. Фільтр - національний проєкт з медіаграмотності, 30.08.2024. URL: <https://filter.mkip.gov.ua/mediagramotnist-yak-klyuchovyj-zahyst-v-umovah-informacijnoyi-vijny/> (дата звернення: 03.11.2024)
- 29.Медійна програма в Україні.:<https://internews.in.ua/uk/media-program-in-ukraine/> (дата звернення: 07.11.2024)
- 30.Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. USAID виділить новий пакет грантів на 2,5 млн доларів для розвитку українського бізнесу. URL:<https://minre.gov.ua/2023/07/09/usa-id-vydilyt-novyj-paket-grantiv-na-25-mln-dolariv-dlya-rozvytku-ukrayinskogo-biznesu/> (дата звернення: 28.11.2024)
- 31.Національна академія внутрішніх справ. Мультимедійний посібник з навчальної дисципліни “Міжнародне право”. Суб'єкти міжнародного права, визнання та правонаступництво в міжнародному праві. 2016. URL:https://arm.naiu.kiev.ua/books/mg/lectures/lecture_2.html (дата звернення: 17.02.2024)
- 32.НКЦК. Огляд подій в сфері кібербезпеки, липень 2023. URL:https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.rmbo.gov.ua/files/%25D0%259D%25D0%259A%25D0%25A6%25D0%259A/2023/Cyber%2520digest_July_2023_UA.pdf&ved=2ahUKEwiPpsCV0o6KAxVPPxAIHV2KHpkQFnoECCwQAQ&usg=AOvVaw2IE_c_pNhrKz_A4FDH7TCV (дата звернення: 03.11.2024)

- 33.Офіційний сайт Верховної Ради України. Хартія Україна-США про стратегічне партнерство.URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_140#Text (дата звернення: 22.02.2024)
- 34.Павленко Є. Джо Байден відвідав Київ — попри побоювання американських спецслужб. Що означає візит президента США: сигнал Китаю та РФ, надання F-16 чи все разом? Заборона. 20. 02. 2023.URL:<https://zaborona.com/dzho-bajden-vidvidav-kyyiv-shho-oznac-haye-vizyt-prezydenta-ssha/> (дата звернення: 16.09.2024)
- 35.Пирогова А. Як Google зберігає культурну спадщину України. Інтерв'ю із директором проекту Ukraine is here. 29.11.2024. URL:<https://nw.com.ua/kultura/yak-google-zberigaye-kulturnu-spadshhynu> (дата звернення: 29.11.2024)
- 36.Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим. Кримська декларація США. URL:<https://ppu.gov.ua/press-center/krymska-deklaratsiya-ssha/> (дата звернення: 12.05.2024)
- 37.Рада Україна-НАТО, скасування ПДЧ, більше зброї — підсумки саміту Альянсу у Вільнюсі. Суспільне новини. 12. 07. 2023. URL:<https://www.google.com/amp/s/suspilne.media/amp/527423-rada-ukraina-nato-skasuvanna-pdc-bilse-zbroi-pidsumki-samitu-alansu-u-vilnusi> (дата звернення: 17.09.2024)
- 38.Розвиток інфраструктури для електромобілів. 05.04.2021. URL:<https://eu4business.org.ua/success-stories/developing-the-infrastructure-for-electric-cars/> (дата звернення: 25.10.2024)
- 39.Серія тренінгів для регіональних журналістів. 11.04.2024.URL:<https://internews.ua/opportunity/Fact-checking-marathon> (дата звернення: 07.11.2024)
- 40.Собенко Н. США виділили \$1 млн для захисту культурної спадщини України. 20.09.2024.URL:<https://www.google.com/amp/s/suspilne.media>

</amp/841055-ssa-vidilili-1-mln-dla-zahistu-kulturnoi-spadsini-ukraini/>

(дата звернення: 23.11.2024)

41. Соломко І. Нова резолюція ООН фіксує тортури та позасудові страти військовополонених на окупованих територіях України. Голос Америки. 20.11.2024. URL: https://www.google.com/amp/s/www.holosameryky.com/amp/resolution_porushennya_prav_lyudyny_tymchasovo_ocupovani_teritorii/7871005.html (дата звернення: 20.11.2024)
42. Стебловська А. Робота "зернового коридору": скільки агропродукції вивезли через порти Одещини з серпня. 19.01.2023. URL: <https://suspilne.media/odesa/362076-robota-zernovogo-koridoru-skilki-agroprodukcii-vivezli-cerez-porti-odesini-z-serpna/> (дата звернення: 25.10.2024)
43. Тертичка. В. Стратегічне управління. 2017 р. Видавництво «К.І.С.» 2017. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/730632/mod_resource/content/0/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A2%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0.pdf (дата звернення: 05.01.2024)
44. У країнах Євросоюзу, незважаючи на санкції, продовжується мовлення прокремлівських Russia Today та Sputnik – Радіо Свобода, 01.01.2024. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/yes-russia-today-sputnik/32800746.html> (дата звернення: 16.11.2024)
45. Український культурний фонд. URL: https://ucf.in.ua/m_programs/63c3dfd7552896132a37c376/register?type=signed_agreement (дата звернення: 23.11.2024)

46. Урядовий портал. Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-otrimala-status-kandidat-a-na-chlenstvo-v-yes> (дата звернення: 22.09.2024)
47. Фактична довідка: Ініціатива стійкості сільського господарства (AGRI) - Україна. 06.2024. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine/documents/fact-sheet-agriculture-resilience-initiative-agri-ukraine> (дата звернення: 14.10.2024)
48. Хотин Р. Передача системи Patriot – це довіра з боку США до ЗСУ й України: експерти про значення такого кроку. Радіо Свобода. 21.12.2022. URL: <https://www.google.com/amp/s/www.radiosvoboda.org/amp/ukrayina-ssha-vizyt-zelensky-patriot/32187439.html> (дата звернення: 01.09.2024)
49. Центр «Миротворець». URL: <https://myrotvorets.center/about/> (дата звернення: 15.11.2024)
50. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Від «Джавеліна» до «Леопарда». ЗСУ стали світовим лідером із освоєння нових технологій. Главком. 13.01.2023. URL: <https://www.google.com/amp/s/glavcom.ua/amp/publications/vid-dzhavelin-in-do-leoparda-sim-skhodinok-zakhidnoji-dopomohi-ukrajini-901850> (дата звернення: 01.09.2024)
51. Штука Н. Гра на випередження. Молоде ЗМІ The Kyiv Independent залучило майже \$3 млн. Чи працюватиме його бізнес-модель після війни. 29.08.2022. URL: <https://forbes.ua/company/gra-na-viperedzhennya-molode-zmi-the-kyiv-independent-zaluchilo-mayzhe-3-mln-chi-pratsyuv-atime-yogo-biznes-model-pislya-viyni-29082022-7948> (дата звернення: 07.11.2024)
52. Center for Food and Land Use Research at Kyiv School of Economics. AGRICULTURE IN UKRAINE: PRE-WAR, STATUS QUO AND A LOOK AHEAD. URL: <https://kse.ua/center-for-food-and-land-use-research>

- [ch-c4flure-main/](#) (дата звернення: 10.10.2024)
53. Claire A. O'Shea. NASA, Ukraine Sign Statement on Civil Space Cooperation. URL: <https://www.nasa.gov/news-release/nasa-ukraine-sign-statement-on-civil-space-cooperation/> (дата звернення: 25.11.2024)
54. Corteva Agriscience. Corteva Agriscience: Тільки з Україною! 12.09.2022. URL: <https://www.corteva.com.ua/news-and-events/corteva-solely-with-ukraine.html> (дата звернення: 14.10.2024)
55. Disinfo Cloud. URL: <https://www.influencewatch.org/organization/disinfo-cloud/> (дата звернення: 09.11.2024)
56. DTEK. DTEK and GE Vernova to work together on stronger, greener energy system. URL: <https://dtek.com/en/media-center/news/dtek-and-ge-vernova-to-work-together-on-stronger-greener-energy-system/> (дата звернення: 29.11.2024)
57. Press Release - US Department of Defense establishes Security Assistance Group-Ukraine in Wiesbaden. U.S. Army Europe and Africa. URL: <https://www.europeafrica.army.mil/ArticleViewPressRelease/Article/3219717/press-release-us-department-of-defense-establishes-security-assistance-group-uk/> (дата звернення: 16.09.2024)
58. Shane Harris, Karen DeYoung, Isabelle Khurshudyan, Ashley Parker and Liz Sly. The Washington post. URL: <https://www.washingtonpost.com/national-security/interactive/2022/ukraine-road-to-war/?fbclid=IwAR0fW6RyBvj0boiy4aOtpg3dpmeFkEK3egnYli6kA7r9TlkJIxjv9xQggGE> (дата звернення: 01.11.2024)
59. Safety kit. URL: <https://cpj.org/safety-kit/> (дата звернення: 10.11.2024)
60. Transparency International Ukraine. Хто розслідує і розглядає корупцію. 17.01.2022. URL: <https://ti-ukraine.org/news/hto-rozsliduye-i-rozglyadaye-koruptsiyu> (дата звернення: 12.05.2024)
61. U.S. Embassy Kyiv. Чому ми все ще можемо уявити позитивне бачення майбутнього України. 11 Квітня, 2024. URL:

<https://ua.usembassy.gov/uk/a-positive-vision-of-ukraines-future/> (дата звернення: 12.05.2024)

62. USAID. USAID розширює ініціативу AGRI-Україна, мобілізує майже \$1,75 млрд за участі організацій-донорів та приватного сектору для підтримки українських сільгоспвиробників. 10-10-2024. URL: <https://www.usaid.gov/uk/ukraine/press-releases/oct-10-2024-usaid-expands-agri-ukraine-mobilizes-nearly-175-billion-donors-and-private-sector-support-ukrainian-farmers> (дата звернення: 10.10.2024)
63. USAID. Ініціатива стійкості сільського господарства - Україна (AGRI -Україна). URL: <https://www.usaid.gov/ukraine/agriculture-resilience-initiative-agri-ukraine> (дата звернення: 10.10.2024)
64. Westinghouse Electric Company. Westinghouse зміцнює ядерну безпеку в Україні шляхом застосування передової системи довготривалого відведення тепла від СГО на реакторах ВВЕР-440 НАЕК «Енергоатом». 13. 06. 2023. URL: <https://info.westinghousenuclear.com/ukrain/news-insights/westinghouse> (дата звернення: 04.10.2024)